

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za iz-
zemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din;
Amerika letno 1 dolar. — Račun poštno hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Pravde govorijo

«Rajši suha in slaba poravnava, kakor dolga in draga pravda», pravijo miroljubni kmetje nepravdarji, trmoglavci pa ženejo pravde do skrajnosti. Danes hočemo na dveh primerih pokazati, kako veliksanske stroške povzročajo dolgotrajne in strastne pravde, pri katerih gre za razmeroma malenkostne stvari.

ZGODBA O DEVETLETNI GOZDNI PRAVDI.

ki je povzročila okoli 180.000 Din stroškov in mogoče celo še več, če vračunamo še razna pota in sitnosti, ki so jih imeli kmetje — pravdarji. V Spodnjih Danjah, občina Sorica pri Železnikih leži gozdna parcela, ki je v zemljiški knjigi zapisana pod katastrarno občino Danje. V zemljiški knjigi je bilo od leta 1883, ko se je knjiga urejevala, vpisanih za lastnike te parcele 36 kmetov iz Spodnje in Zgornje Sorice. Gozd pa je vživalo dejansko 17 kmetov iz Spodnjih Danj in sicer 9 kmetov, 1 polukmetica, 5 bajtarjev in 2 četrtinkarja, vsak s primer- nim deležem. Leta 1922 so šele Danjci zapazili, da niso v zemljiški knjigi vpisani. Pozvali so Sorčane, naj jim izdajo primerno izjavo za prepis parcele na njih ime. Sorčani so se branili in tako so Danjci 1923 leta vložili pri ljubljanskem deželnem sodišču zadevno tožbo. Vodila se je ogorčena pravda. Bilo je več komisij na mestu v gozdu in študirali so se stari spisi. Pri dežel- nem sodišču so pravdo dobili Danjci in so bili Sorčani obsojeni v povračilo stroškov nad 60.500 Din. Tudi pri drugi inštanci so bili Danjci zmagovalci. Stol sedmorcev v Zagrebu je izrekel končno sodbo. Potrdil je obe sodbi in so bili Sorčani obsojeni v plačilo stroškov revizijskega postopanja po 1.500 Din. Stroški ki jih morajo Sorčani plačati nasprotnikom, znašajo skupaj okoli 80.000 Din. Plačati pa morajo tudi svoje odvetnike, ki bodo pač dobili okoli 100.000 Din. Stroški znašajo najmanj 180.000 Din. Parcela meri pa okoli 150 oralov in ni niti toliko vredna.

ZGODBA O DRAGI KRAVJI PRAVDI.

Oče France s Posavja je umen živinorejec. V svojem velikem hlevu ima prav čedno živinco, v prvi vrsti lepe krave — mlekarike. Oče France je s svojim sosedom in domačim mesarjem lani prišel na ljubljanski živinski sejem, da bi tam kupil dobro kravo — mlekaričo. Na sejemu je prignal na zunaj čedno kravo, pšeničnorumene barve trgovec z živino Jaka. Krava se je na prvi pogled vsakomur dopadla. Bila je negovana, da se je kar svetila in je izgledala za nekaj let mlajša.

Oče France se je začel zanjo poganjati. In naposled so udarili. France je za njo od- rinil 3.600 Din. Cenil je starost krave na šest let. Trgovec Jaka mu je sicer pomolil potni list, a ga potem zopet vtaknil v žep. Bil je France pri kupčiji izredno previden. Vpričo sosedu in domačega mesarja je za- hteval od trgovca poročstvo, da daje krava dnevno najmanj 10 litrov mleka. Jaka mu je možato zatrjeval: »France! Pravim ti, da ima 10 litrov mleka na dan. Ti, ki imaš dobro

krmo in če jo boš pošteno krmil, boš do- bil celo 14 litrov«.

»Dobro! Če to ne bo, ni kupčije«. je oče France možato zaključil kupčijo. In kravica je prišla v Francetov hlev. Pomolzi so jo. Vsi so se čudili. Mleka malo, dober liter. Tolažili so se, da se krava mogoče še ni pri- vadila hleva in novega gospodarja. Deset dni so jo molzli, a vselej so dobili po 1 liter. France, videč, da ga je Jaka opeharil, je pobitel v Ljubljano in naročil odvetniku tožbo, ker ni hotel Jaka vzeti krave nazaj. Dognali so, da je krava stara 10 let in da tehta 540 kilogramov. Tožba se je pričela.

Trgovec Jaka je napel vse strune, da bi ovrget tožbo. In pravdali so se z vsi srdi- tostjo. Sodna komisija z živinozdravnikom je odšla celo na Posavje pogledat kravo, kako molze. Živinozdravnik je izjavil, da krava sploh ni bila dobra mlekariča in da je

drugače zdrava. Stroški kravje pravde, ki jo je izgubil Jaka, so bili prav čedni, namreč okoli 13.000 Din. Krava pa je bila naposled na javni dražbi prodana za 1.100 Din. Stvar pa še ni končana. Krava je bila pri kmetu na reji 264 dni. Za stroške te reje zahteva oče France od trgovca še 3.186 Din. Tako so ugotovili sodniki.

Kaj pa je gnalo še ljudi v pravdo. Štiri- deset let so vživali Danjci posest gozda. Vse dotlej, dokler niso Sorčani izvedeli, da je gozd prepisan nanje, ni padlo nikomur na um, da bi Danjci ne bili lastniki gozda. Ka- ko bi tudi kdo dvomil, ko gre vendar iz roda v rod sporočilo o kupnih pogodbah in mejah. Saj gozd je bil danjski in so se ho- steli Sorčani le okoristiti z napako v zem- ljiški knjigi. Drugo je bilo običajna mešetar- ska pravda, kakor se jih vrši vsako leto na stotine.

Kaj pa je zakrivilo obe pravdi. Lakota za denarjem in pomanjkanje tistega pravega spoznanja, ki loči med mojim in tvojim.

Pomemben govor ministrskega predsednika

Predsednik vlade dr. Milan Stojadinović je imel daljši govor. Izvajal je med drugim: Ze v izjavi pred Narodnim predstavni- štvom je kraljevska vlada poudarila, da osta- ne zunanja politika naše države tudi v bodo- nosti ista, kakor je bila doslej, namreč spo- štovanje mirovnihih pogodb in s pogodbami sprejeti obveznosti, zvestoba zaveznikom, Mali antanti in Balkanski zvezi ter staro pri- jateljstvo do Francije.

MALA ANTANTA IN BALKANSKA ZVEZA

Konec avgusta se je vršil sestanek mini- strov zunanjih zadev držav Male antante na Bledu. Moj sestanek z dr. Benešem in g. Ti- tulescom je potekel v največji prisrčnosti. Kaj se je storilo na Bledu, je javnost izvedela v objavljenem sporočilu. Kar želim tu po- sebno naglasiti, je pa to, da se je na blejski konferenci še enkrat pokazalo popolno so- glasje nazorov s Češkoslovaško in Rumunijo. Vsi sklepi so bili sprejeti soglasno. Obrav- navali smo vprašanja podunavskega in vzhod- nega pakta, vprašanje razorožitve, habš- burško vprašanje in vprašanje spora med Abesinijo in Italijo. Še nikoli dotlej ni Mala antanta z večjo jasnostjo in odločnostjo povedala, kaj misli, kakor ravno to pot na Bledu. Če želimo, da se ne pripeti nič nepri- jetnega, ni druge poti, kakor vnaprejšnja izjava in odkrite besede o tem, kar mislimo.

Tik po sestanku z dr. Benešem in Titu- lescom sem se na Bledu sestal s turškim zu- nanjim ministrom Tevfikom Ruždijem. Lah- ko vam rečem, da so naši odnošaji s turško republiko zelo prisrčni. Skupaj z Grčijo, Ru- munijo in Turčijo tvorimo blok balkanskih držav, katerih osnovni načeli sta: Mir na Balkanu in Balkan balkanskim narodom. Ker sem imel na Bledu sestanek tudi z bivšim predsednikom grške vlade Tsaldarisom in se danjim predsednikom Kondilisom, sem v te- ku tega poletja imel priložnost ugotoviti ena- kost naziranja o vseh vprašanih mednarodne politike, ne samo z našimi zavezniki iz Male antante, temveč tudi z našimi prijatelji iz Balkanske zveze.

Tako stoji naša država čvrsto zavarovana s tesnimi zvezami prijateljstva in zvez po eni strani z Rumunijo in Češkoslovaško, po drugi strani pa z Rumunijo, Grčijo in Tur- čijo. Teh pet držav s svojimi 70 milijoni prebivalcev ima enake nazore o vseh važnih vprašanih zunanje politike in so vse zme- rom pripravljene braniti svoje življenjske interese tako na političnem področju kakor na diplomatskem, gospodarskem, finančnem in naposled — česar Bog ne daj, da bi bilo treba — tudi na vojaškem področju. Ta po- litični sistem Male antante in Balkanska zveze ima za nas svojo dopolnilo v prijatelj- stvu do Francije.

Imel sem priliko biti na vabilo predsednika francoske vlade njegov gost v začetku sep- tembra. Topli sprejem in pozornost, ki sem ju doživel, prisrčnost razgovorov s predse- dnikom g. Lavalom, vse to so znamenja pri- srčnih prijateljskih odnošajev, ki družijo naši dve državi, Francijo in Jugoslavijo. Tako sem v Parizu imel priložnost ugotoviti popol- no soglasje naziranja o vprašanih zunanje politike, kolikor se tičejo naše države.

ABESINSKA VOJNA. SANKCIJE IN JUGOSLAVIJA

Po sestankih na Bledu in v Parizu se je pojavil temen oblak na jasnem nebu evrops- skega miru. Pred 14 dnevi se je začela vojna med Italijo in Abesinijo. Dogodek ni prišel nepričakovano. Mi smo ga na Bledu pred- videli in takrat smo rekli, da so naše države globoko zveste miru in da bomo zastavili vse svoje sile v službo miru.

Kot edino sredstvo te politike, smo izjavili; smatramo Društvo narodov. Spor za Abe- sinijo bo spravil v težko preizkušnjo Dru- štvo narodov. Toda ta naša zvestoba utegne imeti tudi nevshečne posledice, kadar gre za gospodarske sankcije proti sosedni državi Italiji, ki stojimo z njo v najtesnejših gospo- darskih stikih. 20% vsega našega izvoza gre v Italijo. Imel sem priliko opaziti skrb v na- ših gospodarskih krogih, zlasti pri izvoznih. V tem pogledu je posebno važen polo-

čaj naše lesne industrije, dalje vprašanje izvoza živine, žita i t d. Če bi se zaprlo italijansko tržišče, nastane za nas vprašanje, kje bomo našli druge kupce za naše blago. Če ne bomo dobivali deviz od izvoza v Italijo, kako naj imamo potem devize za plačevanje kuponov naših državnih bonov v inozemstvu?

Vse to so vprašanja, s katerimi se mora kraljevska vlada resno ukvarjati in jim posvetiti vso pozornost. Jaz sem v vsakdanji telefonski in brzojavni zvezi z našo delegacijo v Ženevi in moja navodila gredo v to smer, da se morajo v vprašanju gospodarskih sankcij naši interesi kar najbolje zaščititi. Ne bi bilo prav, da bi Jugoslavija razmeroma nosila največji del stroškov zaradi spora, ki si ga ona ni želela, niti ga ni izzvala, niti ne more nositi zanj najmanjše odgovornosti.

Na srečo predvideva sam pakt Društva narodov v tretjem odstavku čl. 16. ureditve za takšne spore. V tem odstavku stoji tudi to, da so države članice DN dolžne prihiteti na pomoč druga drugi, če bi zaradi izvajanja sankcij bila ta ali druga izmed njih po krivici prizadeta. Naše diplomatsko delovanje v Ženevi gre danes v tem smislu, da se ta pozabljeni odstavek poišče iz spisov in stopi v veljavo. Mi hočemo biti solidarni v Ženevi, toda mislimo, da se pakt DN mora izvajati v tistem smislu, kakor se glasi. Ta pakt ne odreja samo dolžnosti, temveč tudi pravice, a to, kar mi zahtevamo v Ženevi, je naša pravica.

Naš poglaviti politični cilj je, da spora z drugim omejimo vojno nevarnost, da se ne prenese v Evropo. Naš gospodarski cilj je pa, da pri izvajanju sankcij naše narodno gospodarstvo ne bo trpelo nikake škode. V svrhu dosege teh velikih ciljev je neobhodno potrebno, da v vsej naši državi vladata absoluten red in mir, da med skupinami ne bo spopadov in zaostrenosti, da bo na vseh straneh vladalo ozračje pomiritve in spravljivosti.

RADIKALSKA ZAJEDNICA

To je bila želja kraljevske vlade že v začetku njenega delovanja. Toda danes, ko divja — na srečo daleč od nas — vojna, danes imam bolj kakor včeraj dolžnost, da v imenu kraljevske vlade izdam apel na ves narod: mir in sloga. To, kar moramo imeti

vsi pred očmi pri vsem našem ravnanju. V tem duhu se je vršilo vse delo kraljevske vlade.

Prijavljena je nova stranka Jugoslovske radikalne zajednice, ki ji pripada večina današnjega kabineta. Stranka je odobrena, toda nikjer se ministri, še manj pa državni uradniki niso čez mero zavzemali na strankarskih konferencah pri delu za sestavo nove stranke. Oblastva se ne vtikajo v sestavo te stranke.

Potrebne so nam velike politične stranke. Potrebne niso meni osebno kot predsedniku, ne kraljevski vladi kot celoti, potrebne so naši državi, da branijo današnji državni in družabni red, da branijo ideale, ki so nam vsem dragi, da stopijo v službo kralja in domovine, danes v miru kakor bodo jutri, če bo treba, kot vojaki za primer vojne. Državi ne zadošča samo policija in orožništvo, potrebni so ji tudi prostovoljni in brezplačni

orožniki in vojaki, to so pa člani strank in sicer člani strank državotvornih in nacionalnih, ker drugačne ne bodo dovoljene.

VLADA IN NARODNA SKUPŠČINA

Čprav večina ministrov v vladi s simpatijami spremlja delo za ustanavljanje nove stranke, moram kot predsednik kraljevske vlade vendarle izjaviti, da je kraljevska vlada eno, stranka drugo in Narodna skupščina naposled tretje. Razmerje vlade do Narodne skupščine je urejeno z deklaracijo kr. vlade, ki ji misli ostati tudi v bodoče zvesta. Kraljevska vlada želi sodelovanje s skupščino. Za to je dala doslej dovolj dokazov in upam, da bo imela priliko takšne dokaze dati tudi v bodoče. Še več, jaz mislim, da se z ustanavljanjem posebnega kluba poslancev Jugoslovske radikalne zajednice ni treba žuriti, dokler se vsem narodnim poslancem ne da zadosti časa, da se v miru odločijo, na katero stran pojdejo.

Kraljevi morilci pred sodbo

Iz Marseillea poročajo, da se prične v Aix-en-Provence v novembru velika obravnavna proti morilcem kralja Aleksandra I. Treba je bilo premagati neštete okoliščine, predno je bila preiskava zaključena in predno dobe atentatorji pred sodiščem zasluženo plačilo. Če zavijemo od pristanišča v glavno marseillesko ulico Cannabiere, opazimo v najbližji prečni ulici na visokem steburu srednjeveliko bronasto ploščo, na kateri je napisano, da sta na tem kraju našla tragično smrt jugoslovske kralj Aleksander I. in francoski zunanji minister Louis Barthou.

Tu naokrog vlada živahno vrvenje. Zdi se, kakor da sta čas in človek že premagala strašen vtis marseilleske tragedije. V resnici pa ni tako. Vsa Francija živi v nestrpnem pričakovanju, kdaj bo kaznovan ostudni zločin. Največje zanimanje vlada za obravnavo proti atentatorjem seveda v Marseilleu. Je pa še eno mesto v Franciji, kjer živi marseilleski atentat v tako živem spominu, kakor usodnega dne, namreč na sodišču v Aix-en-Provence, kjer se bo vršila obravnavna. Tu so zbrani vsi sodni spisi.

Seznam prič je od dne do dne naraščal. Izpovedbe prič se razmnožujejo in pošilja

jo pristojnim sodnim oblastem v Parizu in Marseilleu. Teško so preiskovalni organi odkrili vse podrobnosti iz mračnega življenja onih, ki imajo na vesti gnusni zločin. Pravijo, da sta dve sobi polni teh aktov in da so morali najeti posebnega knjižničarja, ki se bo mogel spoznati v njih. Sodni akti bodo po obravnavi spravljani deloma v državnih arhivih, deloma pa v kletih sodišča Aix-en-Provence. Te dni so vrnili iz Pariza obsežen akt. Zdati so končane vse prijave za uradno vložitev obtožbe. Pismeni sklep kasacijskega sodišča pride te dni. To so zadnje okoliščine pred zadnjim dejanjem marseilleske tragedije.

Obtožba se ne nanaša samo na Pospšila, Kralja in Rajčiča, prave atentatorje — atentator sam, Kelleman ali Veličko Dimitrov Kerin s pravim imenom, je bil pri atentatu ubit — temveč tudi na Kvaternika, Perčeca in Paveliča, ki so atentatorje poslali v Marseille. Pavelič je bil duša zarote. To je bil glavni razlog, da so slednje tri obtožili po istih paragrafih kakor prave atentatorje. Na razglasni deski justične palače v Aix-en-Provence so nabiti trije razglasi, s katerimi se obtožencem Kvaterniku, Perčecu in Paveliču uradno sporoča, da se bo

Soteščan:

SKRIVNOST OBLJUBE

»Kam naj bežim?« se je pobral, a ni mogel bežati. »Zdaj me poznaš ter me boš nedvomno ovadil...«

»Drugega tudi ne zaslužiš.

»Molči, ako moreš,« ga je začel prositi.

»Samo ti veš, kaj se je zgodilo...«

»Ali priznaš svojo hudobnost?«

»Moram. Slišal si streljanje... Ne morem utajiti...«

»Pa ti je tudi žal, ker si se spozabil?«

»Kesanja še ne čutim. Morda pride pozneje...«

»Trdo srce imaš... Hujši si od vsakega hudodelca...«

»Tebi še nisem storil krivice. Torej ni maš povoda za maščevanje...«

»Bi li molčal ti, ako bi zasačil mene?«

»Ali te ne omaja nobena prošnja?«

Škorec je pomislil in rekel: »Molčal bo... toda ne na tvojo prošnjo...«

Napadalec je široko razširil roke. Hotel ga je objeti od veselja.

»Miruj!« Volar ga je pahnil od sebe. »Nič še ne veš, kako dolgo bo trajalo moje molčanje...«

»Molči vsaj dotlej, dokler se ne pozabi.«

»Morda,« je skomignil z rameni.

»In pištolo mi vrni,« se je glasila njegova prošnja.

»Grdež!« se je vznemoljil. »Samo prst sem ti pomolil, pa me že grabiš za vso roko...«

»Ako mi ne vrneš pištole, tedaj se ne zanesem na tvoje besede...«

»Kakor hočeš. Ne misli, da se bom zaklinjal tebi na ljubo...«

»Molčil se je zvijal v strahu. «Ali potrebuješ denarja?«

»Od tebe ga ne maram.«

»Sprejmi pa mojo hvaležnost. Rad ti napravim kakršno koli uslugo...«

»Ni treba. Meni ne moreš koristiti, pa tudi ne škodovati.«

Napadalec se je izgubil v temo.

Škorec je odšel na Brstičje. Spremljal ga je krik iz gozda. Ranjenec se mu je smilil, a bal se mu je pomagati. »Ti si streljal, bi ga lahko kdo obsodil. «Drugega nisi imel ponoči v gozdu iskati.«

Krik iz gozda se je čul celo na Brstičje. Škorec je opozoril hlapce, da se je moralo nekaj pripetiti. Povedali so mu, da je pravkar pridirjal konj, s katerim je odjezdil Konrad. Takoj so se odpravili v dolino.

Medtem se je privlekel ranjenec iz gozda. A dalje ni mogel, od bolečin se je zopet sesedel. Obrnil se je proti Brstičju in zavpil na vse grlo: »Pomagajte!«

Gračinci so bili takrat že blizu njega. Napravili so nosilnico ter jo obložili s travo. Grajski padar je pristopil k plemiču ter ga vprašal, kaj se je zgodilo.

»Koleno — uuu — boli...« je stokal Konrad. V gozdu me je nekdo napadel... Streljal je ter me zadel v nogo...«

»Sezujte ga!« je zapovedal padar.

Noga je bila že precej zatečena. Hlačnica se ni dala več zavijati čez koleno, kjer so obtičala svinčena zrna.

»Kje je Janže?« je vprašal ranjenec, ko so ga sezuli ter so se mu polegale bolečine.

»Doma«, so mu odgovorili.

»Veste li natanko?« je hotel izvedeti.

»Vemo«. Povedali so mu, da so celo z njim govorili.

»Tedaj ni bil on... Napadalec je iz Orešja... Prav zato so mi odvezali konja... Spet bomo napolnili ječo in cesar bo dobil nove vojake...«

Naložili so ga na nosilnico in odnesli v graščino. Drugi dan so polovili v Orešju vse fante in mlade gospodarje. Starejše so vtaknili v ječo, mlajše pa so odvedli k vojakom.

Škorcu se je krčilo srce, ko je gledal krivično preganjanje. Smililo se je mu nedolžni sosedje, toda napadalec še ni smel izdati. Z razkritjem je moral še nekoliko počakati. Njegov namen je bil prav poseben, ter ga ni hotel nikomur razodeti.

Grajski plemenitnik je ostal dolgo časa v postelji. Vse prizadevanje domačega padarja mu ni moglo pomagati. Ranjeno koleno se mu je pričelo sušiti ter mu je naposled popolnoma odrevenelo. Noga, katero je držal med zdravljenjem sključeno, mu je zastala ter se ni dala več zravovati. Hodil je ob bergli, na katero se je naslanjal pod pazduho, s stopalom pa se je opiral na podložnik. V Orešje se ni več prikazal.

5. Med brodniki.

Ko se je poslovil Koširjev Janez v tisti usodni noči od domače vasice, ni vedel,

do morali zagovarjati pred sodiščem Aix-en-Provence.

Toda Kvaternik in Pavelič sta bila aretirana v Italiji, a Perčeca so odkrili v Avstriji. Obe državi sta pa odbili zahtevo glede izročitve zločincev, tako da se bo obravnava vršila pred praznimi klopmi in bodo zločinci tudi obsojeni v odsotnosti. Ni namreč mogoče pričakovati, da bi prišli ti trije obtoženci v zadnjem hipu na obravnavo. Sodišče je dodelilo obtožencem zagovornike ex offio, pa so svojo nalogo odklonili, ko je neka organizacija v inozemstvu na lastne stroške poskrbela za zagovornike.

Umor kralja in ministra zadostuje, da je usoda obtožencev zapečaten. Poleg teh dveh zločinov je pa še formalna obtožba zaradi poskušene umora generala Georgesa in policijskega agenta Gale. Po dolgih pogajanjih je bil pa izločen svezenj aktov, nanašajočih se na smrt slučajnih žrtev Durbecove in Farisove. Njuna smrt je bila samo posredna posledica marseilleskega atentata. Enako skrbno je bila sestavljena obtožnica glede nošenja ponarejenih potnih listov in kovanja zarote. Sodišče je povabilo nad 200 prič. V Franciji nihče ne dvomi o izidu obravnave. Obstojta star zakon, ki pravi: Morilec mora umreti tam, kjer je umoril svojo žrtev. Tega zakona pa že več sto let niso uporabljali. Toda v Marseilleu se že govori o tem, da postavijo v ulici Cannabiere v kratkem giljotino, kjer bodo morilci kralja Aleksandra I. in ministra Barthoua prejeli zaslužen kaznen.

POLITIČNI PREGLED

Ves teden ni bilo pomembnih bojov na abesinskem bojišču.

Italija ne napada, ker mora utrditi svoje dosedanje položaje. Obsežna Abesinija (država je velika za dve Franciji) je šele sedaj končala mobilizacijo svoje vojske, ki je bila težavna zlasti zaradi pomanjkanja cest. Abesinci so že pričeli s protinapadi in so zasedli važno postojanko goro Muso Ali. Italijanske čete mnogo trpijo zaradi deževja na eni strani na drugi pa zaradi neznosne vročine v puščavskih predelih.

Medtem se je posrečilo doseči po Lavalovi zaslugi v Ženevi začasen sporazum med

kam naj bi se obrnil. Nekaj mu je svetovalo, naj ne hodi predaleč, ker ga Brstijci izven svojega območja najbrž ne bodo iskali. Blizu pa mu tudi ni kazalo ostati.

Ustavil se je na gričku, za katerim je zastonila njegova rodna vasica. Na vzhodu se je pričenjalo daniti. Pod njim je šumela zelena Sava, po kateri so vlekli ladjo. Čul je vpitje na živino, ki je stopala počasi ob bregu, vprežena v tesne jarne. Bližali so se vlačilni postaji, kjer je bilo tudi majhno skladišče. Vzlic mrazu se je razlegalo vrskanje brodnikov.

»K brodnikom pojdem«, se je domislil ter se spustil v dolino. Preden je prišel do Save, je bila ladja že na postajališču. Zategnili so jo h kraju in odložili nekoliko blaga, nekaj vreč soli in žita. Vozniki pa so odpregli živino ter se izognili drugim, ki so vozili od tukaj do bližnje postaje.

Janez je gledal nekaj časa oddaleč, potem pa je stopil bližje in vprašal veslarja, ali potrebujejo kakega delavca.

»Jcšta vprašaj«, — Pokazal mu je moža srednje starosti, ki je bil velike in močne postave. Obut je bil v visoke škornje in pokrit s širokim klobukom.

Jošt je imel med brodniki nedvomno največ veljave. Premeril je Janeza od nog do glave in vprašal, ali zna veslati.

»Ne znam«, mu je odvrnil. »Pa se bom kmalu pričel.«

»Ali si zdrav? Tukaj je treba železne mo-

Kaj bo rekla gospa Ivanka!

Gosta sta v skrbeh, ker sta po neprevidnosti popackala namizni prt. Toda gostiteljica, gospa Ivanka, se smeji, ker ve, da take in podobne madeže z lahkoto odpravi iz perila Zlatorogovo terpentinsvo milo. Njegova obila in gosta bela pena razkroji in odpravi vsako umazanost - in perilo je zopet, kakor da je novo.

Zlatorogovo TERPENTINOVNO MILO

Italijo in Anglijo,

ki je znatno olajšal objestransko trenje v Sredozemskem morju. Italija je potegnila svojo vojsko iz Libije, Angleži pa so zmanjšali svojo mornarico v Sredozemskem morju. Ves teden je svet Društva narodov sklepal o izvedbi sankcij. Prizadete države so predložile podrobne zahtevke za odškodnino ki bi nadoknadila njihove izgube pri izvozu v Italijo. Kakor vse kaže, se ne bodo začele sankcije pred koncem tega meseca.

Avstriji

je prišlo do spremembe vlade, pri kateri je Schusching ostal nadalje kancelar, vendar pa je knez Starhenberg spodrinil Feya. Vlada je sedaj povsem v rokah Heimwehra in

je že uvedla prostovoljno vojaško službovanje.

Med češkoslovaško in Poljsko

je prišlo spet do neljubega spora, ker so Poljaki, ki morajo po pogodbi živeti z Nemci v miru našli vzrok za izzivanje druge sosedne Češkoslovaške. Pod pretvezo, da Češkoslovaška ni imela vzroka za odvzem priznanja poljskega konzula v Moravski Ostravi, ki se je mešal v češkoslovaške notranje zadeve, je Poljska vlada izgnala dva češkoslovaška konzula čez mejo.

V Londonu je umrl v nedeljo v starosti 72 let znani angleški državnik, predsednik razorožitvene konference, sir Artur Henderson.

Zasedanje narodnega predstavništva

Po določenih ustave sta se včeraj dopoldne sestali obe zbornice narodnega predstavništva k novemu zasedanju. Prvi njun akt je bil, da sta si izvolili nove funkcionarje, ker je z včerajšnjim dnem potekla poslovna doba za dosedanji predsedstvi, kakor tudi za vse stalne odbore Narodne skupščine in senata. Prav zaradi volitev je za seji obeh zbornic, zlasti pa za sejo Narodne skupščine, vladalo izredno zanimanje ne le med parlamentarci, marveč tudi med občinstvom. Prvič namreč po letu 1926 se je zgodilo, da sta bili za volitve v Narodni skupščini postavljeni dve listi ne da bi bilo že v naprej jasno, katera bo zmagala.

Obe skupini sta razvili živahno agitacijo in sta res dosegli, da sta od vseh 313 poslancev, kolikor jih brez poslancev opozicije šteje sedanja skupščina, izostala samo poslanec Galogaža in Djordje Brankovič, ki sta bolana. Vseh ostalih 311 poslancev je seji prisostvovalo, tako da je bila skupščinska dvorana polna kakor le redkokdaj.

Enako polnoštevilna je bila udeležba na seji senata. Zbrali so se skoro vsi senatorji, prostori na galerijah pa so bili tudi oddani do zadnjega.

Kakor je bilo že prej objavljeno, je bila v senatu postavljena le ena kandidatna lista z dosedanjim predsednikom dr. Ljubom

či, pa tudi poguma. Bati se ne boš smel ničesar.

Janez se mu je predstavil: »Zdrav sem ko riba. Dela se ne bojim in poguma mi ne manjka.«

»Potem pa poskusi. Ako ti ne bo ugajalo, lahko pustiš, kadar hočeš.«

Tako je bil Majarjev Janez sprejet med brodnike. Postavili so ga za veslarja. Dali so mu drog, s katerim je odrival ladjo. Štirje so bili določeni za to opravilo. Vendar je bilo urejeno tako, da so se menjavali.

Delo je bilo naporno. Paziti je bilo treba na ladjo, da ni zadela ob breg, iz katerega so ponekod štrlele pečine. Samo tam, kjer je bilo kako postajališče, je bilo obrežje utrjeno z nasipom.

Plača, za katero se je pogodil, ni bila slaba. Pa tudi zaradi hrane se ni mogel pritoževati. Meso mu je ostajalo in vina je dobil toliko, da ga ni mogel popiti.

Mladenič se je na ladji hitro udomačil. Kmalu je poznal vse nevarne vrtnice in slape, kjer je bila potrebna večja pozornost. Sam Jošt, ki je bil prvi med brodniki, ga je pohvalil, da je priden in skrben.

Pozimi, dokler je bila voda majhna, je šlo brodnikom vse po sreči. Spomladi pa je naščala reka in tedaj se je zgodila marsikakva neprijetnost. Tako so izvedeli nekega večera, da se je zrušil obrežni nasip, radi česar so morali ustaviti ladjo. Privezali so jo k bregu in vozniki so odpregli živino, ker na ozki poti ob reki niso mogli čakati dneva.

Brodniki, kar jih je bilo na ladji, so odšli v bližnjo krčmo. Jošt je postavil na stražo Janeza, kateremu je najbolj zaupal. Dodal mu je še enega veslarja.

»Saj prav za prav lahko tudi zadremleja. Tukaj ni nobene nevarnosti«, jima je rekel, preden je odšel za tovariši na obrežje.

Janez je sedel na zaboj ter ogrnil kožuhi. Tovariš pa se je zavil v plahto in počenil na tla zraven njega. Petje veselih brodarjev, ki je odmevalo iz krčme, ju je postopno uspavalo. V tiho noč je zvenela vesela pesem.

Med hrupom, ki se je razlegal po soteski, je prilezla na obrežje sumljiva postava. Neznani možakar se je sklonil čez rob brega in tipal s palico, kje je privezana ladja. Potem je mahnil s sekuro in odsekal vrv.

Noč je bila temna, zato ni bilo zlobniku treba bežati. kodoželjno je gledal, kako se je ladja počasi pomikala od brega. Skoro jo bo posukala deroča struga.

Janez je opazil premikanje, ko je bila ladja že precej daleč od kraja. Planil je pokonci in poskusil, ali je vrv napeta. »Nekdo jo je odvezal! se je prestrašil in zbudil veslarja. Dolgo mu ni mogel dopovedati, kaj se je zgodilo.

Prizadevala sta se na vse načine, da bi ustavila ladjo ter jo spravila nazaj k bregu. A bila sta prešibka. Znoj jima je il curkoma po obrazu.

»Nedaleč od tukaj je silen vrtnec, potem brzina in naposled slap...« sta se zavedala strašne nevarnosti. Njune prošnje so hitele

mirom Tomašičem na čelu. Po poslovniku so se volitve kljub temu morale vršiti po listkih. Od 79 oddanih glasov jih je dobil dr. Tomašič 67, 12 listkov pa je bilo praznih. V Narodni skupščini pa sta bili postavljeni dve listki. Prvo je vložil »Poslanski klub skupščinske večine«, drugo pa opozicijski klubi. Prva skupina je kandidirala za predsednika ministra za telesno vzgojo Mirka Komnenoviča, ostale skupine pa dosedanega skupščinskega predsednika Stevana Čiriča. Izvoljen je bil Čirič, ki je prejel 171 glasov. Za Komnenoviča je bilo oddanih 136 glasov, 4 glasnice pa so bile prazne.

Obe zbornici sta si izvolili nato še podpredsednike in tajnike. V smislu poslovnika bosta prihodnji seji Narodne skupščine in senata sklicani pismeno po predhodnem sporazumu z vlado.

Po izidu glasovanja v Narodni skupščini je predsednik vlade izjavil nekaterim novinarjem, da svoji izjavi, dani v klubu vladne večine (ki jo objavljamo na drugi strani) ob koncu prejšnjega tedna nima ničesar dodatnega odvzeti. Predsednik vlade je, kakor je iz tega govora razvidno, poudaril, da je delo vlade odredeno z ustavnimi določbami in ne morda s kakšnim preglasovanjem v skupščini. Če bo vlada še nadalje skušala sodelovati s parlamentom ali pa bo iskala kakšnega drugega izhoda — eno od teh bi bilo odločitev naroda — je to seveda vse v rokah visokega kraljevega namestništva.

Gospodarstvo

MODERNA SUŠILNICA — DOMAČ IZUM

Sušilnica, v kateri se lahko brezhibno in hitro ter z malimi stroški posušijo razni kmetijski pridelki in kakršno je izumil Ferdinand Wetz, oskrbnik graščine Prebold, pomeni velik napredek v našem gospodarstvu. Postavila si jo je sadjarska podružnica v Sv. Pavlu pri Preboldu. Suho sadje iz te sušilnice je izredno lepo in okusno. Peč porabi vsako uro po 2 meterski poleni in proizvaja do 85° C vročine. Češplje, posušene v tej sušilnici, vzlic tako visoki temperaturi ne razpokajo in imajo krasno svetlo barvo. Sadju se vložijo v sušilnico do 20 škafov; posuši se v 10—12 urah. Sušilnica je tako urejena, da

na grič Sv. Miklavža, k zaščitniku brodnikov.

»Tovariši, pomagajte!« sta naposled prepila valove. Jošt, ki je bil takrat slučajno zunaj krčme, je ujel obupne klice. Brodniki so udarli iz gostilne. Urno so poskakali v čoln in dohiteli ladjo.

Pomoč je prišla še o pravem času. Posrečilo se jim je ustaviti ladjo ter jo obrniti nazaj k obrežju. Boj z deročo strugo je bil obupen, a je bil zaključen z zmago.

Kdo je napravil to hudobnost, tega brodniki niso mogli natanko izvedeti. Jošt je dolžil nekega spremljevalca ladje, ki ga je pred letom odslovil iz službe. Vendar pa ga iz previdnosti niso javili oblasti. Bali so se očitkov, da niso dovolj pazili na ladjo.

Drugi dan so popravili zrušeni nasip in odrinili dalje proti hrvaški meji. Deževje, ki jim je nagajalo doslej, je ponehalo; voda je pričela upadati. Valovi so se počasi umirili. Srečno so se prerili skozi nevarne ožine. Krepko so pomagali vlačilci z živino, ki je stopala v vrsti ob reki po tesni poti, vsekani v skalovje.

Spremljanje ladje je bilo združeno s hudimi naporci, katerih se je Janez naposled naveličal. Prosil je, naj ga sprejmejo, v kako skladišče, kar so mu tudi ugodili. Tudi tukaj seveda ni bilo brez truda; imel pa je vsekakor več miru in počitka.

Dokler je bil na ladji, se ni mogel dosti ukvarjati s svojimi spomini. Le sem in tja se mu je utrčala kaka misel in pohitela v

prihaja suhi vroči zrak od zgoraj v sušilnico; spodaj pod zarezi pa odhaja z vlago nasičen zrak po dušnikih na prosto, torej ravno nasprotno kakor pri dosedanjih sušilnicah. Do sedaj je uhajala vročina neporabljeno skozi zgornji dušnik na prosto. V novi sušilnici se pa pomika vroči zrak navzdol in se na ta način vročina bolj smotreno izrabi. Ker je pa vlažen zrak težji od suhega, obleži spodaj in vsa vlaga, ki prihaja iz sadja, se vleže nižje in nižje, ter odhaja skozi dušnike na prosto. Sveže sadje se vlaga spodaj v sušilnico in se potem s sadjem naložene mreže s posebnim vzvodom dvigajo vedno višje. Suho sadje pride v zgornji mreži iz sušilnice. Spodaj nabrana vlaga pa ima še drugo nalogo. V spodnjih mrežah, ki so v vroči soproici, se sadje omehča, da se potem, ko se mreže dvignejo, v suhem zraku tem hitreje posuši. Sadju, ki je v soproici, nastali iz sadja samega, zmehčano, je veliko bolj okusno. Posušeno sadje je veliko lepše in boljše in se ga lahko postavi na vsak trg. Vsem sadjarjem, zlasti pa sadjarskim podjetnicam priporočamo, da si sušilnico ogledajo. — Sušilnica je napravljena tudi tako, da se v njej lahko suši hmelj, lan itd. Prepričani smo, da ima Wetzova peč bodočnost. Kdor bi si rad sušilnico ogledal, naj se zgleda si v graščini Prebold pri Sv. Pavlu v Savinjski dolini.

* Napad na vinogradniškega čuvaja 20-letni vinogradniški čuvaj Franc Kovaček je nedavno pregledoval v Slivnici pri Mariboru vinograd. Nenadoma pa je hušnila iz zasede temna postava in neznanec je planil na čuvaja ter ga z več udarci s krampom pobil na tla. Kovačku je na več mestih počila lobanja in so ga ljudje šele naslednjega jutra našli v mlaki krvi nezavestnega. Takoj so čuvaja prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer pa zdravniki le malo upajo, da ga bodo ohranili pri življenju. Napadalca iščejo orožniki. Zakaj je zločinec pobil Kovačka, ni znano.

Tedenski tržni pregled

ŽIVINA

Na zadnjem živinskem sejmu v Ljubljani so ostale cene nespremenjene in se je dobilo za kg žive teže: voli I. vrste 3.50 do 4. II. 2.75 do 3.50, III. 2 do 2.75, krave debele 2 do 3.50, klobasarice 1.50 do 2, teleta 4.50 do 5.50 in svinje 6 do 7 Din. Prašički za

Orešje. Ustavila se je pred Koširjem. Tam je zagledal Minko, katero je obsipal z različnimi vprašanji. Toda odgovora ni bilo od nikoder.

»Ali je zdrava? Kako se upira nasilju?« ga je včasih zaskrbelo. A vselej se je naglo pomiril. Morda dvomi tudi ona? O, ko bi ji mogel povedati, kako živa je v njegovem srcu skrivnost obljube.

Mimo samotnega skladišča je peljala bela cesta. Tukaj so dan za dnevom drdrali vozovi, obloženi z različnim blagom. Janez se je radovedno oziral za vozniki; skrbno je pogledal vsakega tujca, ki je korakal proti hrvaški meji. Tako rad bi bil izvedel kako novico iz domačega kraja.

Njegova želja je bila naposled uslišana. Pred skladiščem se je ustavil mladenič in vprašal za delo. Skladiščar je potreboval delavca, zato sta se hitro pogodila.

Janez in njegov novi tovariš sta delala skupaj kadar je bilo treba naložiti ali iztovoriti ladjo. Pomagala sta tudi nakladati blažecem. Kadar ni bilo takega dela, tedaj sta popravljala vreče in zaboje.

Lipe, tako je bilo ime novemu delavcu, je prišel šele od vojakov. Dolgih deset let je nosil cesarsko suktnjo ter se je odtujil kmetiskemu delu. Doma mu ni več ugajalo. Vzel je potno palico in odšel po svetu.

Tovariša sta se kmalu sprijaznila. Janez je rad poslušal njegovo besedo, ki mu je zvenela tako nekam domače. Tako govo-

rejo so se prodajali po 85 do 150 Din za rilec.

Na zadnjem ptujskem živinskem sejmu so bile cene za kg žive teže sledeče: za vole 2.50 do 4.25, za krave 1.25 do 2.75, za bika 2 do 3, za junce 2 do 2.50, za telice 2.25 do 3.50 Din. Konji so se prodajali od Din 200 do 4000, žrebeta od 300 do 1.500, prašiči od 6 do 12 tednov Din 50 do 100 za komad, pršutarji od Din 4.50 do 5, debeli prasci od 5 do 5.50, plemene 4.25 do 4.50 za kg. Opaža se, da je cena goveje živine in prašičem od zadnjega sejma nekoliko porasla.

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili:

1 nizozem. goldinar za 29.66 do 29.81 Din;
1 nemško marko za 17.56 do 17.70 Din;
1 ameriški dolar za 43.40 do 43.77 Din;
100 francoskih frankov za 288 do 290 Din;
100 češkoslovaških kron za 181 do 182 Din;
100 italijanskih lir za 355 do 358 Din.

Avstrijski šiling se je prodajal v zasebnem kliringu po 8.40 Din. Vojna škoda se je prodajala po 337 do 340, investicijsko posojilo pa po 73 Din.

Sejmi

28. oktobra: Dolnja Lendava, Gornji grad, Lož, Mokronog, Muta, Radovljica, Skaručina, Slovenska Bistrica, Sv. Jurij ob južni želi, Sv. Tomaž pri Ormožu, Žužemberk, Ribnica na Pohorju;

29. oktobra: Črnomelj;

30. oktobra: Studenec (srez Krško), Veliki Gaber;

2. novembra: Cerknica, Jesenice na Gor., Mirna, Vitanje;

3. novembra: Dravograd, Zagorje (srez Litija)

Drobne vesti

= Koruza za zaostale davke. Finančni minister je izdal odlok, da sprejemajo davčne uprave od davkoplačevalcev na račun davčnih zaostankov tudi koruzo, in sicer za 20 odst. nad borzno ceno. Ta koruza se bo poslala revnim pokrajnan.

= Veliki transporti živil v Italijo. Zadnje dni gredo preko Čakovca iz Madžarske v Italijo veliki transporti živil. Že dober teden gre v Italijo vsak dan več tovornih vlakov po 40 do 50 vagonov, polnih živil. Oni dan je

rijo ljudje tam okrog Brstičja. Pa ga doslej še ni bil vprašal, kje mu je tekla zibka.

Ko sta nekoč sedela pri večerji, je utešil svojo radovednost. Izvedel je, da je Lipe doma s Police, ki je komaj pol ure oddaljena od Orešja. Vendar se osebno nista poznala. Medtem ko je bil Lipe pri vojaki, je Janez šele dorasel.

»Ali je že dolgo, odkar si prišel od vojakov?« Janez se mu ni dal spoznati.

»Nič več kot tri tedne«, mu je odgovoril.

»Koliko časa si bil doma?« je hitel poizvedovati.

»Samo en teden.«

»Je li kaj novega tamkaj pri vas?«

»Fante so spet lovili«, mu je povedal, ne da bi vedel, zakaj se tovariš zanima za njegove novice.

Janez se je zdrznil, česar pa Lipe ni bil opazil.

»Posebno v Orešju so se zaleteli«, je pravil dalje. »Tisto vas so menda kar izpraznili...«

Janezu je postalo vroče. Srce mu je glasno utripalo.

»Slo je menda zaradi nekega dekleta... Konrad, tako je ime graščakovemu sinu, je vasoval pri tisti Koširjevi Minki. Ti je seveda ne poznaš in ne veš, kje je Orešje. Ampak Minka je dekle, ti pravim, in Oreščani so tiči, da-malo takih. Letel boš, so se zmenili in nagnali grajskega vasovalca v gozd, kjer ga je nekdo obstrelil. Tulil je, kot bi bili živega drli, dokler ga niso našli graščinci in odnesli na Brstičje.«

»Ali sam ni mogel iti?« mu je Janez segel v besedo.

(Dalje prihodnjič)

šlo v Italijo 40 vagonov same perutnine. Pro-met se bo pa še povečal, ker bo Madžarska izvažala v Italijo tudi moko in druge življenjske potrebščine.

= **Izvoz našega krompirja v Palestino.** V poslednjem času se je pričela zelo interesirati za naš krompir Palestina. Kupci v Palestini so s poslanimi vzorci krompirja prav zadovoljni ter je pričakovati, da se bodo napravili zaključki za približno tri sto vagonov krompirja.

= **Kuredbi o zaščiti kmetov** so predvideni tudi različni pravilniki za izvedbo te uredbe. Med njimi je najvažnejši pravilnik o cenitvi imovine na osnovi katastrskega dohodka. Po trebnih pravilnikih bodo sestavili pododbori ekonomsko-finančnega odbora.

= **Živinski krmi raste cena.** Pretekli teden se je na mariborskem trgu za živinsko krmo prodajalo seno že po 50—60 Din za 100 kg, otava pa je bila po 50 Din. Cena živinski krmi stalno narašča, kar je posledica letošnje suše.

= **Svinje smo pričeli izvažati tudi v Nemčijo.** V Nemčijo je prispelo več vagonov svinj iz Jugoslavije, ki jih je Nemčija naročila po posredovanju gospodarskega predstavništva pri jugoslovanskem poslanstvu v Berlinu. To je prvi primer, da je Jugoslavija dobavila Nemčiji večjo količino svinj. Nemci so s kakovostjo jugoslovanskega blaga zadovoljni.

= **Trgatev v Ljutomerskih gorinah.** Prejšnji teden so brali vsi, ki so hoteli izrabi-ti še prekrasne tople solnčne dni. Vse kaže, da bo letos zrastle izborna kapljica. Mošči imajo malo kisline in vsebujejo povprečno 17—19% sladkorja, sortirana vina kakor traminec, muškatin silvanec, silvanec, burgundec itd. pa dosežajo celo 20 do 22%. Proti koncu tega tedna brani mošči mešanih vrst, so imeli okrog 20% sladkorja, sortirani pa okrog 22—24%. Vreme je bilo izredno lepo, noči tople. Glede množine vinskega pridelka so ocene različne. Eni bodo imeli 15—20 hl na oral, drugi komaj 10—15 hl. Vsa vina pa bodo izvrstne kakovosti. Glede cen še ni pravega gibanja. Trgovci ponujajo za prve mošte 2 do 3.50 Din in čakajo na boljše blago, za katero sklepajo kupčije po 4—5 Din. Vinogradniki pa spravljajo mošte rajši v klet, ker pravijo, da se s takim blagom lahko počaka. Posamezne količine

portugalke, ki je tehtala povprečno 17—19%, so šle dobro v promet in so se plačevale po 4—5 Din.

Domače novosti

* **Žara s češkoslovaško zemljo na grobu kralja Aleksandra.** V Beograd je prispelo te dni češkoslovaško odposlanstvo 50 oseb, ki je poneslo žaro s češkoslovaško zemljo na grob kralja Aleksandra na Oplenac. V odposlanstvu je bilo 16 delegatov češkoslovaških mest, nadalje zastopniki češkoslovaško-jugoslovenskih lig. Z odposlanstvom je prispel poseben vlak čeških legionarjev ter velika skupina češkoslovaških novinarjev.

* **Nj. Vis. knez Pavle v Parizu.** Nj. Vis. knez-namestnik Pavle je v spremstvu kneginje Olge ter kneza Arsena odšel v Pariz. Na postaji so visoke goste pozdravili zastopniki predsednika republike in ministr. predsednika ter jugoslovanski poslanik. Kakor uradno poročajo, je potovanje kneza namestnika Pavla zasebnega značaja, vendar pa bo imel tudi razgovore z vodilnimi francoskimi osebnostmi. Knez-namestnik Pavle je ostal s svojim spremstvom nekaj dni v Parizu ter je nato odpotoval v London.

* **Brdo pri Kranju last kneza namestnika Pavla.** Te dni je Nj. Vis. knez-namestnik Pavle postal gospodar na najlepšem gorenskem gradu Brdu, ki sta ga pred nekaj leti od baronov Zoisov kupila na dražbi škofjeloška lesna industrijalca France Dolenc in F. Hajnrihar.

* **Slovenec - predsednik državnega sveta.** Imenovan je za predsednika najvišje pravne ustanove državnega sveta dr. Štefan Sagadin, dosedaj član državnega sveta v drugi skupini prve stopnje.

* **Zgradarina.** Po razglasu davčnega odredka finančnega ministrstva je na podlagi zakona o neposrednih davkih treba predložiti davčne prijave za zgradarino v času od 16. oktobra do 14. novembra 1935.

* **Znižanje pokojnin upokojencem s postranskimi zasluži.** Doslej so prejimali znižane pokojnine samo oni državni upokojenci, ki imajo v kaki zasebni zaposlitvi več ko 3000 Din dohodkov na mesec, sedaj

so jih pa znižali tudi onim, ki zaslužijo več ko 1000 Din na mesec. Tako je prejel neki 60-letni upokojenec, ki ima še postranski zaslužek, 1. septembra letos še 1562.60 Din pokojnine, dne 1. oktobra pa le še 282.60 Din, torej nad 80 odstotkov manj.

* **Kazen za klevete.** Pred ljubljanskim maslim senatom je vršila zanimiva obravnava proti odgovornemu uredniku »Glasa Naroda« zaradi grdih klevet, ki jih je objavil ta list 14. aprila v članku po pogrebu g. Frana Krapeša na račun društva »Kazina«, katerega predsednik je g. dr. Kramer. »Glas Naroda« je vedel med drugim poročati, da je doživel pokojni g. Krapeš toliko najbridkejših razočaranj baš od strani onih, od katerih bi bil moral pričakovati le zahvalo in pomoč ter da je bil njegov pogreb velika manifestacija pravicoljubnosti in obsodbe, ki jo je izreklo vse naše meščanstvo. Zaradi klevet sta vložila društvo »Kazina« in konzorcij »Zvezda« tožbo in obravnava je pokazala to, kar je vsa naša poštena javnost itak vedela, da je namreč društvo »Kazina« postopalo napram pokojnemu g. Krapešu na ravnost kavalirsko in da je do skrajnosti varovalo njegove interese. Ker se je o tem prepričalo tudi sodišče, je bil odgovorni urednik »Glasa Naroda« obsojen in sicer na 1.200 Din globe, v primeru neizterljivosti na 20 dni zopora, na 600 Din povprečnine na 1.000 Din odškodnine, na povračilo pravnih stroškov in na objavo sodbe. Tako so bile klevete najboljše zavrjene.

* **Vprašanja vajenskih odškodnin all mezd.** V splitski Obrtni zbornici se je vršil sestanek predstavnikov Obrtne zbornice, Trgovsko-industrijske zbornice, Združenja trgovcev in Združenja obrtnikov zaradi izdelave predloga ministrstvu za trgovino in industrijo glede vprašanja minimiranja vajenskih odškodnin po končanem prvem letu zaposlitve. Na sestanku se je poudarjalo, da odnošaj med delodajalcem in vajencem ne temelji na službeni pogodbi, temveč na pogodbi, katere namen je, da se vajenec izuči, istočasno pa, da spada vajenec kot mladoletnik pod mojstrov nadzorstvo. Poleg tega se je poudarjalo, da nima mojster od vajenca nobene koristi, temveč celo škodo in bi bilo z ozirom na to pravilno, da bi se vajencu ne dajala nobena plača. Ker zakon o obrtnih določa, da pripada vajencem po prvem letu plača, so se

Gabriel Scott:

SIVKA

Prevel Boris Rihteršič

»Stran!« je rekla in zacepetala z nogo. »Kaj pa si tu izgubila?« In lisasti maček je godrnjal, prhal in jo prav tako poskušal pregnati. Oba sta bila sila neprijazna.

No, Sivka ni bila emravka. Mirno je sedela v svoji lini. Saj je imela čisto vest in ta daje vselej pogum. Toda potegnila si je rep med noge in pripravila kremplje, saj ni mogla kar tako že v naprej vedeti, kako se bo lisasti maček vedel. Videti je bil precej nevaren.

Dekla se je potem pripravila za molžo. Brizgalo je in klokotalo v vedru; Lisec je stal neprestano pri njej kakor pribit, lizal se je, dobrikal in se smukal okoli nje. Dekla ga je res očitno rada videla, ker mu je nalila polno skodelico mleka in jo postavila predenj. Ljubi bog, kako ga je Lisec lokal! Šrebal ga je kakor prašič in pomakal gobec do brade v mleko. Mlaskal je, požiral in goital s takim užitek, da kar ni vedel, na kateri nogi bi stal. »Ali misli vse popiti?« je premišljevala Sivka. »Kje pa! Toliko ga vendar ne zmore!«

Toda v resnici! Vse je predahnil in še skledico je potem oblizal. Za Sivko niti kapljice ni ostalo. Potem je sedel in si osnažil brado. Pljunil si je na šapo ter si odrgnil uho in čeljust, da se je na eni strani kar svetil, toda... ko je tako sedel in trpel za svojo lepoto, je prilezla iz neke luknje podgana na dan.

Tako velike podgane Sivka še nikoli ni videla. Bila je kakor debela, okrogla jetna

klobasa, z glavo, repom in nogami. In potem je imela mogočne brke in po hrbtu je bila skoraj docela črna. Zobje so se ji na daleč svetili. Dekla je od strahu skoraj omahnila s pručice. Stisnila je krilo, zakričala »huš!« in zacepetala z nogo. Toda podgana se zanjo se zmenila ni. Kar meni nič tebi nič je šla mimo nje in naravnost proti Liscu. »Zdaj se pa bosta!« si je mislila Sivka, toda pošteno se je urezala. Lisec se je samo naščeperil, napravil grbo in nekaj zapihal — to je bilo vse. Podgana se pa še malo ni bala, zarežala se mu je in se postavila predenj na zadnje noge. Najbrž je morala že od prej vedeti, da Lisec ni preveč pogumen.

»Primi jo, primi jo!« je vzklikala dekla in pokazala na podgano. »Muc, muc, primi jo!« Toda še daleč ne. Lisec se je oprezno umaknil in se ni ganil.

SEDMO POGLAVJE

Poplačani junak

»Ha — ti mlečnež!« si je mislila Sivka in en, dva, tri, je skočila na eno izmed krav in od onod podgani naravnost na hrbet. »Rsk!« je reklo in podgana je ležala mrtva z zlomljenim tilnikom in globokimi ranami ob strani. Krava se še ni opomogla od strahu in je brez prestanka klicala na pomoč: »Mu, mu!«

Sivka je vzela podgano v gobček in odkorakala z njo k dekli.

»Mijave«, je rekla in jo položila pred njo. Zdaj se ji ni bilo treba več bati. Visoko je dvignila svojo zastavo miru, godla in mijavkala in gledala dekle z ljubkimi, rumenimi očmi.

»O, ježeš!« je rekla dekla in pobrala podgano za rep. »Ti si pa res korenjak, do odpraviš takole zver. Zato boš dobila tudi plačilo!« In nalila ji je polno skodelico mleka, da je skoraj čez rob teklo.

»Tu imaš, srček moj«, je rekla, »saj si drugačen junak kakor tale zaspanec, — res, skoraj bi me mikalo, da bi vzela tebe namestu njega. Od tebe bi vsaj kaj imela. Da, če hočeš pri meni ostati, lahko zaradi mene ostaneš!« Ko se je Sivka napila, jo je vžela v naročje. Božala jo je, gladila in kar ni vedela, kaj naj ji še dobrega stori. Naposled ji je nalila še eno skodelico mleka, potem pa si je vzela trak iz kite in ji ga privezala okoli vratu.

»Tako«, je rekla, zdaj bom vsaj vedela, da si ti, muca, in te bom vselej takoj spoznala!« Potem je izpustila krave v gozd. Ena izmed njih je imela zvonec okoli vratu. Ves čas je hodila spredaj in kazala drugim pot. Sivka si je mislila, da se je zdaj že tako zelo spoprijateljila s kravami, da jih mora spremljati. Zato je šla z njimi, tečala med njimi sem in tja in se solnčila. Saj je šla tudi dekla z mlekom domov in Lisec je bil najbrž pri njej — tako ni ostalo za Sivko nobene druge družine kakor krave. Tu in tam jo odgriznila kakšno bilko in pojedla malo trave, kakor so delale krave, in če so počivale, je storila Sivka prav tako. Tako se je zamotila nekaj ur in se ves čas trudila, da bi bila z njimi prijazna in postrežljiva. Naposled so prišli na jaso, kjer je sijalo solnce. Tu so krave legle, da bi v miru prežvekovale, in ker ni imela Sivka nobenega pametnega dela, je tudi legla. Nekaj časa se je igrala z lepim višnjevim peresom, ki ga je našla, po-

navzoči sporazumeli, da bodo ministrstvu predlagali, da se v uredbi določi, da pripadajo vajencu po prvem letu dve, četrtini, po tretjem letu pa tri četrtine minimalne zavarovalne mezde v smislu zakona o zavarovanju delavcev. Onim vajencem, katerim daje mojster hrano in stanovanje, ne pripada plača.

Blaznikova «Velika Pratička» za leto 1936 je izšla in se dobiva pri založniku, tiskarni J. Blaznika nasl. Ljubljana, Breg 10 in v vseh večjih trgovinah. Ta nas najstarejši slovenski koledar je res praktičen in zanimiv. Zato ga hoče imeti leto za letom vsaka slovenska družina. Letos mu je dodana še večbarvna reprodukcija lepe slike «Poklon Modrih».

* **Topla jesen.** Ne samo v Dalmaciji, kjer vlada še vedno letoviško vrvenje, temveč tudi v Hercegovini so jesenski dnevi tako topli, da je na bregovih Neretve še po ves dan mnogo kopalcev. Preteklo nedeljo je bilo v Mostarju celo vroče. Temperatura je znašala v senci 30 stopinj.

* **Nepošten brezposelnik.** V Zgornjih Goricah se je zglasil brezposelni krojač Lubej Franc, ki je dobil začasno delo pri posestnici Lizi Pernat. Krojaček je bistro zasledoval vsako kretanje svoje dobrotnice in je kmalu uvidel, kje je denar. Ko je bila posestnica na polju, je izmaknil iz omare 3.400 Din gotovine. Z denarjem jo je mož pobrisal v Maribor, kjer je prodajal sumljivo blago. Na zahtevo orožnikov v Cirkovcih je bil mož aretiran in so pri njem našli še 2.100 Din, ostalo je že zapravil v prijetni družbi.

* **Tatvina hranilnih knjižic v Kamniku.** Pred nekaj dnevi sta bili gospe Generozni Iskrovi v Kamniku ukradeni dve hranilni knjižici, ena Mestne hranilnice ljubljanske na ime Jakoba Tomınca z vlogo 8300 Din, druga pa hranilnice v Šenčurju na ime Olge Rogelj z zneskom 2200 Din. Tatvine je sumljiv eden izmed treh nezancev, ki so bili na poti skozi Kamnik in so se izdajali za turiste iz Ljubljane.

* **Ponesrečenec.** 56-letni Franc Moškerc iz Sostrega je predsinočnjim vozil iz gozda steljo, na strmini pa mu je odpovedala zavora ter je padel pod voz, ki mu je šel čez noge. Zlomil si je obe nogi ter je dobil poškodbe po životu in hude notranje poškodbe.

tem je kmalu postala zaspana, zaprla oči in zasmrčala.

Ko se je zbudila, krav ni bilo nikjer več. »Ježeš! si je rekla Sivka in skočila na štor, »ali so kar tako brez mene šle?«

Njena glavica je pokimavala in se zibala sem in tja. To pa res ni lepo, da kar tako odidejo. Grdo se ji je zdelo. Tako dobra je bila z njimi, cele ure jih je spremljala, pazila je nanje, kolikor je mogla — in potem jo puste meniti nič tebi nič samo! Ali je bila morda to zahvala? Ne, nikoli, nikoli več noče imeti opravka s kravami. Cepetala je z malo šapico po štoru in od same jeze je opletala z repom okoli sebe. No, če jih kdaj dobi, naj se pripravijo! Zbežati in pustiti Sivko samo v gozdu, — to je res grd!

Morda jih bo pa le še ujela?

Nekaj časa je iskala. Večkrat je obstala in prisluhnila — ali se ni čulo kakor zvonca? — o, ne, nikjer ni bilo slišati zvonca; krave so morale biti že daleč, daleč stran.

Ko se je tako potikala okoli, je zdajci začula, kako je počila veja. Sk. že je bila Sivka na drevesu. Tam je sedla in pokukala skozi vejo navzdol. Da, prav zares, tam se je plazila lisica Zvitorepka proti praprot, vohljala in sledila z nosom pri tleh. V glavo si je vtepla, da mora iztakniti dobro pečenko. Hu, hu, kako se je zvijala in krivila, da je ne bi nihče videl! Časih je kar legla na tla in ležala po trebuhu ter vlekla košati rep za sabo — napravila se je dolga in ozko, da je bila videti kakor rdeča kača ...

Zdaj je bila tik pod drevesom.

Sivka je napravila grbo in iztegnila kremplje daleč pred se. Srdelo jo je, da bi bila najrajši skočila Zvitorepki na tilnik in

* **Tovorni avto s sejmarji v Jarku.** Na banovinski cesti ob križišču ceste na Jarčino se je prevrnil tovorni avto, na katerem so bili znani mariborski sejmarji Baloh, Hvalenc in Postržin. K sreči so bili sejmarji le lažje ranjeni.

* **Spet čudež v okolici Petrinja.** Petrinjska okolica doživlja v zadnjem času razne »čudeže«, kako rimenujejo praznoverni vasčani pač vsako pojavo, ki si je ne znajo razložiti. Eni smatrajo take pojave za prst božji, drugi pa za hudičeve grožnje, o »čudežih« pa so vsi tako trdno prepričani, da jih ne more nihče izpametovati. Najnovejši čudež se je zgodil v vasi Vrtački. Neka kmetica je zase in za svojega kuma pekla kruh v veliki krušni peči. Ko je odkrila peč, bi bila skoraj padla v nezavest. Kumovi hlebeci so bili pečeni kakor navadno, njen kruh pa je bil ves rdeč, kakor da bi bil pomočen v škaf krvi. Vest o »čudežu« se je takoj razširila daleč na okrog. Praznoverni ljudje govorijo vse močje, nikomur pa ne pride na misel, da bi poslal kos rdečega kruha kemičnem zavodu v Zagreb, ki bi ugotovil, kakšna kemična mešanica je bila v moki, da je postal kruh med peko rdeč.

* **Dveletna deklica utonila v škafu mošta.** Iz Radgone je prispela semkaj vest o tragični smrti dveletne posestniške hčerke Marjete Segerijeve. Otroka so starši dali v varstvo starejšemu bratu. Skupno sta se igrala v bližini stiskalnice grozdja. Bratca so sosedovi otroci poklicali k igri na sosedovo dvorišče. V času, ko se je igral bratca s sosedovimi otroci, se je 2-letna Marjeta splazila do škafa, napoljnega z vinskim moštom, ki se je nahajal v bližini. Nikogar ni bilo blizu, dekletce je splezalo na rob škafa, pri tem omahnilo v škaf in utonilo v moštu. Ko se je bratec čez nekoliko časa vrnil, je iskal svojo sestrico. Ko je prišel do škafa, ga je groza pretresla in potegnil je negibno sestrico iz škafa. Skušali so z umetnim dihanjem zbuditi 2-letnega otroka k življenju, toda vsa prizadevanja so bila zaman.

* **Pajman piše s Semmeringa.** Vsi brezuspešni pogoni za Košanjševim pajdašem Jožefom Pajmanom, ki so ga iskali v gramoznici ob Koroški cesti, ob obrežju Drave, pri Treh ribnikih in okoli Kalvarije, so dali slutiti, da jo je Pajman najbrže takoj, čim je začutil nevarnost, potegnil preko

meje. In res je dobil njegov brat, ki preseveda zaporno kazen v mariborski moški kaznilnici, od Jožefa Pajmana razglednico iz Semeringa, s katero ga najprej pristrčno pozdravlja, potem pa pristavlja, da so sedaj »slabi časi« in da mu radi tega ne more poslati nič denarja za priboljšek. Tudi navlja Pajman svojemu bratu, da se bo postal v Italijo in Nemčijo.

* **Za 3400 dinarjev liter vina.** Zasebnica Gela Šelova iz Maribora je v Vernikovi gostilni pri Sv. Križu nad Mariborom našla pri stranišču denarnico s 3400 dinarji. Kmalu se je pojavil prizadeti, ki se je pošteni najditeljci zahvalil s tem, da je plačal za liter dobre kapljice.

* **Pretepače miril in oko izgubil.** 29-letni delavec Alojzij Justinek iz Gladomesa pri Bistrici je šel k sosеду pomagat kuhati žganje. Tamkaj je bilo tudi več fantov in sta se dva zaradi neke razprtije pograbila. Justinek ju je hotel pomiriti, toda eden je zamahnil s polenom proti Justineku in ga zadel v oko, da mu je izteklo.

* **Nista zažgala svoje domačije.** Pred malim kazens. senatom mariborskega okrožnega sodišča sta se nedavno zagovarjala posestnik Franc Vidovič in njegova žena Ana iz Gerečje vasi radi obtožbe, da sta zažgala svoje gospodarsko poslopje, zavarovano za 26.500 dinarjev Dejanska škola radi požara je znašala 6000 dinarjev. Senat se ni mogel prepričati o njuni krivdi in je oba zakonca oprostil vsake krivde.

* **Prebrisan vlom sredi mesta.** Ze dolgo ni bilo večjega vloma v Slovenjgradu. Prejšnji četrtek ponoči pa so vlomilci na prav strokovnjaški način odnesli veliko ročno blagajno, v kateri je bilo 3 tisoč dinarjev, mnogo drobiža in raznih potrdil, iz prodajalne tukajšnjega pekovskega mojstra Avgusta Ungerja, ki ima svojo hišo sredi mesta. Do 2. ponoči je bil v prodajalni sam gospodar, ki je s svojim vajencem kakor navadno pekli kruh. Za dobro uro je šel k peči, ki je za hišo. Ko se je vrnil, je bilo vse v najlepšem redu. Zjutraj pa, ko so hoteli odpreti blagajno, je ni bilo. Vlomilec je odnesel poleg blagajne še uro, vse drugo je pa ostalo v najlepšem redu, tudi ključavnice vežnih vrat in prodajalne so bile nepokvarjene. Vlomilec je bil brezdomno dobro poučen o domačih razmerah. Orožništvo in sodba na delu da dobi vlomilce.

jo na vso moč ugriznila. Ali bi bilo mar to tako nevarno? V Sivkinih očeh so se kar iskre kresale in dlaka se ji je namršila kakor ježeve igle. Tedaj je pokukala Zvitorepka s priprtimi očmi na drevo, kakor bi bila vedela, da sedi tam Sivka. Fej, razbojnik umazan! Toda spet je povohala po tleh in se splazila dalje. Ali jo je morda opazila?

Zaradi varnosti je Sivka še nekaj časa obsedela na drevesu, da je bila Zvitorepka že daleč stran. Potem je zlezla na tla in zbežala, kar so ji dale moči. Poledela ni ne na levo ne na desno. O, prešmentano nevarno je v gozdu, podnevi kakor ponoči. Drvela je čez štor in kamenje, vlekla se je skozi robitjke, da so ji v njem obviseli celi šopi dlake — nihče je ne sme zdaj dobiti, žive ne! Naposled se je iz nerodnosti zalepela v veliko ruševko, ki je sedela na jajcih. Toda bolje bi bilo, če tega ne bi bila storila, zakaj ruševka se je pognala vanjo in jo pošteno oplazila s peruti, da ji je še dolgo šumelo po glavi. Najbrž je mislila, da je sama Zvitorepka.

Kdo ve, kako daleč bi bila Sivka še drvela, če ne bi bila prišla do nekega ribnika. Tam je morala seveda obstati, če ni hotela plavati in to jo ni prav nič mikalo. Toda ko je obstala, je zagledala nekega moža, ki je lovil ribe. Tedaj je pozabila lisico in ruševko ter sedla za grmovje, da bi ga opazovala.

OSMO POGlavJE Kaznovana tatlica

Mož je držal dolgo palico v rokah. Zamahnil je z njo in vrvice s trnkom je švignila nad vodo. Na koncu je bila pritrjena

muha in časih je skočila riba iz vode in šavnjala po njej. Tedaj je mož malce dvignil palico in riba je obvisela. Tako se je zgodilo štirikrat ali petkrat in vselej je zagnal mož ribo v košaro, ki jo je imel za sabo.

Tako smešnega prizora Sivka ni še nikoli prej videla. Ogledovala je moža, ogledovala je palico — kako je bilo to dvojje prav za prav v zvezi? Potem pa so se ji začele tako sline cediti po ribah, — ribe je namreč narišali jedla — da je pozabila moža in palico. Namestu tega je sedla in začela ogledovati košaro. Naposled se ni mogla več premagati. Vtaknila je šapico vanjo in potegnila iz nje največjo ribo.

Možak tega ni opazil; šele ko je Sivka snila še eno, je naglo pogledal na vse strani. Potem se je stresel, napravil začuden obraz in si obrisal naočnike. Vtaknil je glavo globoko v košaro in štel na glas:

»Ena — dve — tri...«

Pogledal je na tla in v zrak — ali jih ni bilo pet? Naposled je jel iznova loviti, toda najprej je postavil košaro tik k sebi, da je ne bi izgubil izpred oči, ko bo metal trnek.

Sivka je sedela seveda ves čas nepremično v njegovi bližini. Strašno smešno se ji je zdelo, ko je gledala možaka — razen tega pa je bila, po ribah čudovito sita in prav nobenega dela ni imela.

Hop — hop, spet je bila riba na trnku in zletela je na kopno, čeprav se je zvijala in upirala. Sivka je strmela, srepela in mežikala. Kako se vendar more to ujemati? Zlasti tega, kaj je v muho na koncu vrvice, ni mogla doumeti. Kaj je vendar na njej posebnega, da lahko riba obvisi? Res, prav tako se je videlo, kakor bi bila muha ujela

* *V škafu mošta je utonila*... Iz Radgone je prispela danes semkaj vest o tragični smrti dveletne Marjete Segerijeve. Ko je dekletce ostalo brez nadzorstva, je splezalo na škap, poln vinskega mošta. Seveda je sirota takoj omahnila in utonila v moštu.

* *Konja in voz so ukradli*. Trije ptički Konrad, France in Janez so ukradli posestniku Josipu Dvorščaku iz Pilštajna izpred Sokolskega doma v Gaberju konja in voz ter se odpeljali na Teharje. Tam so po raznih gostilnah pili, razgrajali in iskali povoda za pretep. Konja so med vožnjo tako mučili, da je večkrat padel. Policija je našla zanikrno trojico na Teharju in jo aretirala.

* *Smrtna nesreča*. Pod železniškim viaduktom v Tremerju pri Celju so našli nekega jutra 52-letnega, pri regulaciji Savinje zaposlenega delavca Josipa Grila nezavestnega s počeno lobanjo. Gril je šel zvečer spat na kozolec blizu železniškega viadukta, s katerega je pa ponoči padel tako nesrečno, da je za poškodbami v celjski bolnišnici umrl.

* *Prva dobra dela po oporoki velikega rođoljuba iz Amerike*. V Zedinjenih državah je umrl letos naš rojak Vaso Čukovič, ki je večino svojega premoženja zapustil za dobro delne in kulturne ustanove v Boki Kotorski, od koder je bil doma. Izvršilci njegove oporoke so že končali svoje delo ter stopili v stike v našimi oblastmi. Vse občine v Boki Kotorski bodo dobile iz Čukovičeve zapuščine v našem denarju skupaj okrog 800 tisoč Din in po določenih oporoke se mora ves ta denar porabiti za javna dela, pri katerih bodo imeli zaslužek narevnejši prebivalci Boke. Večje zneske so dobila tudi razna dobrodelna in prosvetna društva, ki delujejo v Boki Kotorski. Veliki dobrotnik je določil tudi posebna volila za zgradbo moderne bolnišnice s 150 posteljami in sirotišnice za deco Boke Kotorske. Z zgraditvijo teh dveh ustanov bodo pričeli že spomladi.

* *Okraden*. Le za trenutek je stopil viničar Andrej Zirovnik iz Hrastja pri Limbušu z doma v neko gostilno v Dravski ulici ter pustil pred vrati nov kotel za žganjekuho. Ko se je viničar vrnil iz sobe, ni bilo kotla nikjer. Tatvino je javil policiji.

* *Tovorni avto podrl most*. Blizu Dola pod Ljubljano se je zgodila huda prometna nesreča. Na mostu, ki pelje čez Kamniško Bistrico nad izlivom v Savo, se je pogreznil težek tovorni avto ter padel okoli 3 metre globoko v vodo. Most je bil trhel, toda nikdar ni bil popravljen temeljito, kakor bi zahtevale potrebe prometa, saj tu vodi važna cesta iz Ljubljane na Litijo. K sreči je Bistrica zelo nizka in na tem mestu plitva komaj do kolen. Reševanje tovornega avtomobila je bilo zelo težko, ker je precej pokvarjen.

* *Rešena iz plamenov*. V Cerju pri Poljanah se je vnela nedavne noči viničarja posestnice Jožefe Prešernove iz Poljčan. Priljetna viničarka je stanovala sama v hiši. V soboto je bila šla po končni trgatvi spat in je izmučena dobro zaspala. Nič ni slišala, ko je gorelo nad njeno glavo in sosedje, ki so pritekli pomagati gasiti, so jo le s težavo prebudili. Ni pa mogla več iz hiše, ker so bili vsi izhodi v plamenih. Slednjic se je zahtekla k oknu, toda edini izhod je bil zaprt s železnim križem. Le svoji drobni postavi se mora zahvaliti, da so jo mogli potegniti skozi okno in jo rešiti. Pri reševanju se je po nogah močno ranila. S slamo krita hiša je do tal pogorela. V kleti je bilo tudi več polovnjakov mošta, ki so ga prejšnji dan naprešali. Sodij so od vročine popokali in ves mošt je iztekel. Poleg drugega je zgorela tudi lepa stiskalnica. Gospodinja je vsa obupana nad nesrečo, ki jo je doletela, saj je bila zavarovana komaj za 3000 Din. Poleg tega ji je iztekel tudi ves pridelek, ki se ga je tako veselila, saj se je prav letos tako dobro obnesel. Ponoči je vel močan veter in je bila v veliki nevarnosti tudi sosednja hiša, ki pa so jo gasilci z vodo, kolikor jo je bilo mogoče dobiti na bregu, obvarovali. Kako je ogenj nastal, še ni točno dognano.

* *Ob obleko*. Ko je Napastova družina v Ranči pri Framu bila na polju, se je vtihotopil skozi odprto okno hiše tat in odnesel vsa obleko in perilo v vrednosti 3000 dinarjev. Orožniki so tatu že za petami.

* *Dete utonilo v vodnjaku*. V Podkraju je padla 2-letna Marija Jezernik v tri metre globok vodnjak in utonila. Otroek se je igral na dvorišču poleg svojega očeta, ki je krmlil živino. Ko je oče odšel za trenutek v hlev, se je mala Marija nagnila čez rob nezavarovanega vodnjaka in omahnila v vodo. Oče je otroka takoj pogrešil in ga tudi kmalu našel v vodnjaku, vendar ga je izvlekel iz globine že nezavestnega. Hitro ga je nesel k zdravniku, da bi utopljenko z umetnim dihanjem spravil k zavesti, vendar je bil vsak poskus zaman.

* *Pod voz je padel*. Mernik Matija, posestnik iz Gabec pri Trbegovcih, je peljal v sosedno vas ajdo v mlačev. Ko je po dovršenem delu peljal zrnlje in slamo domov, se mu je na slabi poti prevrnil voz in ga pokopali pod sabo. Z veliko teavo sta ga rešila izpod voza njegova spremljevalca. Brez takojšnje pomoči bi se zadušil pod vozom. Ima hude notranje poškodbe ter poškodbe na desni nogi in roki.

* *JRZ potrjena*. Notranji minister je potrdil končni sklep, da politična stranka Jugoslovenske radikalne zajednice lahko obstoja in dela.

* *Bela kuga v Posavini*. Iz Posavskih Bregov poročajo, da je tam in v okoliških vaseh čedalje manj porodov. Bela kuga razsaja tudi že na deželi. V večini so že družine brez otrok ali pa z enim, največ z dvema otrokoma. V neki vasi, ki ima 900 prebivalcev, sta se lani rodila le dva otroka. Običaj enega ali dveh otrok je zavzel ne samo siromašne, temveč tudi premožnejše sloje. Gospodarji s 30 ali več jutrov zemlje imajo le po enega otroka. Leto za letom izumirajo tod okoli že več sto let obstoječe družine.

* *S strehe je padel*. 66-letni krovski mojster Peter Sahar je pokrival te dni streho neke višje hiše v mariborski ulici. Nenadoma pa mu je postalo slabo in omahnil v g'obino, kjer je obležal z zlomljeno hrbtnico in z zlomljenima nogama. Takoj so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico, ni pa upanja, da bo ostal pri življenju.

* *V Rušah je gorelo*. Nedavno je izbruhnil pri kočarju Jesenuk v Rušah požar, ki so ga pa vrli ruški gasilci kmalu pogasili. Pogorelo je samo ostrežje in je škoda neznatna.

* *Iskra zanetila požar*. Te dni je iskra iz sosedovega dimnika zanetila požar v gospodarskem poslopu posestnice Marije Kmetec v Klopeah. Ker je bilo poslopje krito s slamo, so ognjeni zublji kmalu opravili svoje delo. Škoda je precejšnija.

* *Požar je včeraj ob 4. zjutraj nastal pri restavratertu Stribarju v Št. Petru v Savinjski dolini*. Ogenj je uničil skedenj ter mnogo krme in raznega orodja.

* *Vlom pri tvornici Doctor pred sodniki*. Pred malim senatom mariborskega sodišča sta se zagovarjala 31 letni delavec Ivan Gašpur in njegova 38 letna žena Otilija, obožena vloma v skladišče tekstilne tvornice Doctor in drug. Obtoženi Gašpur je trikrat vlomil v skladišče tvornice in odnesel raznega tekstilnega blaga v vrednosti okrog 7000 dinarjev. Nadalje je vlomil tudi v strojnico tvrde Zupanc in odnesel iz nje 1000 Din vreden elektromotor. Za moževе tatvine je vedela njegova žena Otilija. Pri razpravi je svoje grehe priznal in bil obsojen na leto dni strogega zapore in izgubo častnih državljanskih pravic za dobo 2 let, njegova žena Otilija pa na 2 meseca strogega zapore, po- gojno na 2 leti.

* *Zasačen nevaren tat koles*. Mariborski policiji je prišel v roke nevaren tat koles, ki je bil zadnje čase pravi strah vseh mariborskih in okoliških kolesarjev. Policijski stražnik je aretiral nekega 18-letnega mladeniča in ga odvedel, ker se mu je zdel silno sumljiv, na policijo. Tam so spoznali v njem prebrisanega in pretkanega tatu Pavla

Kranjca iz Zg. Porčiča v Slovenskih goricah. Priznal je, da je zadnje čase v družbi svojih dveh prijateljev izvršil več tatvin v Mariboru in okolici.

* *Sodnega eksekutorja je zaprla*. Pred mariborskim malim kazenskim senatom, se je vršila nedavno razprava proti 37-letni trgovčevi ženi Tereziji Babičevi iz Krčevine. Razprava je bila nadvse zanimiva in edinstvena v mariborskih sodnih spisih. Babičeva je bila obtožena, da je letos 17. marca s silo ovirala izvršilnega organa g. Antona Gračnerja, ko je hotel izvršiti rubež. Pobesnela žena je v navalu velike razburjenosti skušala izriniti eksekutorja iz kuhinje. Ko pa je videla, da je prešibka, je uporabila zvižaco in mimo eksekutorja smuknila iz kuhinje ter zavrtele ključ: sodni organ je bil zaprt, še predno se je tega zavedel. Ubogi eksekutor, ki si ni mogel pomagati, se je moral udati v svojo usodo in čakati rešitve. Bil je zaprt pol ure in so ga rešili šele orožniki, ki so intervenirali pri trgovci. Pri današnji razpravi je obtoženka priznala svoje dejanje, zagovarjala pa se je s skrajno živčno razdraženostjo, češ, da je bila 13krat operirana. Eksekutor Gračner pa je izpovedal, da takega rubeža še ni izvršil in da je bila žena takrat kakor podivjana. Senat je upošteval razburjenost in obsodil Babičevu na 1 mesec in pol strogega zapore in na denarno globo 100 dinarjev, po- gojno na dve leti.

* *Huda ljubezen*. 22-letni čevljar Anton Kopič iz Dobrenja ob Pesnici je postal včeraj zrtev napada. Napadel ga je najbrže neki njegov ljubezenski tekmeč. Ko se je vračal z vasovanja, ga je nekdo počakal in planil nanj s kolom. Po glavi mu je zadejal več krepkih udarcev, da je Kopič obležal nezavesten. — Sličen napad je bil izvršen na 18-letnega posestniškega sina Alojza Lipuša v Oplotnici pri Čadramu. Ko se je pozno zvečer vračal od svojega dekleta, ga je napadla skupina fantov. Z noži mu je zadala več nevarnih vbodljajev v hrbet in ramena. Lipuš je težko poškodovan in je njegovo stanje zelo resno.

* *Naplavljeno truplo*. Drava je v Markovcih naplavila moško truplo, ki je moralo ležati v vodi najmanj dva meseca. Sodijo, da je bil utopljenec star 25 do 30 let, temnih las, redkih zdravih zob, močne postave in visok 170 cm. Ker je bil gol, sklepajo, da je utonil pri kohanju. Pokopan je na pokopališču v Markovcih.

* *Nevaren požar sredi vasi*. V sredi Biške vasi pri Mirni peči izbruhnil ogenj. Ognjeni zublji so v hipu objeli slamnato streho hiše posestnika Grlice Jožeta Streha je z ostrejšem vred popolnoma zgorela in tudi zidovje, ki ni bilo kdo ve kako močno, je po požaru močno zrahljano, tako da bo treba ostanek najbrž podreti. Kako je požar nastal, se ne ve točno. Vaščani sumijo, da so ogenj podtaknili cigani.

* *Progovnega čuvaja povozil brzovlak*. Ko so šli zjutraj še ob mraku delavci iz Cerknice pri Mariboru proti Št. Ilju na delo, so opazili, da leži približno 1 km od postaje Cerknice proti Št. Ilju na progih razmesarjeno truplo nekega moškega. Obvestili so takoj orožniško postajo v Št. Ilju, odkoder so poslali patroljo, ki je na licu mesta ugotovila, da je mrtvi 33-letni progovni obhodnik in čuvaj Rupert Panzi iz Jelencev št. 12. Posnesrečeni se je najbrž ponoči po pregledu proge odpočival na tračnicah in je pri tem vsled utrujenosti zaspal ter ni slišal prihajajočega vlaka. Odrezalo mu je levo roko pri rami, desna stran lobanje je prebita, da so mu izstopili možgani. Razen tega ima tudi razpara trebuh. Pokojni zapuščca ženo in 5 let starega otroka.

* *Voznika, konj in voz v prepadu*. Mesarskemu mojstru Bogomiru Hölzlu so je na poti iz Činžata proti Fali splašil konj. Pri tem je voz s konjem treščil preko 2 m visoke škarpe v jarek. Konj je ostal po sebnem naključju nepoškodovan, voz se je precej razbil. Hölzl si je strl desno nogo, gostilničar Mavčnik, ki se je tudi peljal na vozu, pa je odnesel lažje poškodbe.

Iz popotnikove torbe Dolenjsko pismo

Radeče, sredi oktobra

Z neučakanimi koraki je dospela težko pričakovana jesen. Pred vsem se je veselil naš kmet, ki preživlja dobo največjih tegob. Skoro popolno razvrednotenje njegovih produktov na eni, kakor skoro popolno osiromašenje kmetijskega stanu v občini na drugi strani je doseglo svoj vrhunec. Nastopila je doba pospravljanja poljskih pridelkov. Naš kmet gleda s strahom v bodočnost. Srednje dobra letina mu ni obrodila ponekod niti toliko, da bi preživel sebe in svojo številno družino. Slana mu je v poznem pomladnem času napravila mestoma dovolj škode. Vinska trta mu ni obrodila, kakor je pričakoval. Uničila mu jo je slana. Sicer se je trta obrastla, vendar pa ni rodila tako, kot bi morala. Od vnovčenja svojih pridelkov mora plačati davke, plačati zavarovalnino, obleči sebe in otroke, za kar pa mu že zmanjka denarja. Kaj naj stori? Res obupno je njegovo življensko stanje.

Kjer si kmet pomaga tako, da ima poleg svoje kmetije še kako službo, hodisi na železnici ali v tovarni, je njegovo stanje še kako znosljivo. Če mu vse odpove, ima še vedno nekaj stotakov mesečnih prejemkov, s katerimi zagotavlja sebi svoj obstoj. Toda takih ni veliko. Ogromna večina naših kmetovalcev je navezana na svojo rodno grudo. Od vseh pridelkov, ki jih ima vnovčiti, so le to jabolka, katera pridno kupujejo naši trgovci.

Res čudno je naziranje naših trgovcev: Cesar ni znal oče, tega tudi sinu ni potreba. V tem dejstvu stoji dober del tržike in bednega stanja našega kmetovalca.

Zaradi ogromnega dela, ki ga imajo naši kmetovalci sedaj s pospravljanjem poljskih pridelkov, in spriči nedostajanja delovnih moči je uprava tukajšnje šole sklenila v sporazumu s sreskim načelnikom v Krškem, da je imela šolska mladina teden dni počitnic, da je lahko v tem času pomagala svojim staršem pri njihovem opravi. Starši-kmetovalci so pozdravili ta modri ukrep šole. RB.

NAŠI NA TUJEM

Francija odpušča naše delavce

Zagorje, 18. oktobra.

Število naših brezposelnih rudarjev se povečuje od dneva do dneva. V zadnjem času se je vrnilo iz Francije z družinami več rojakov-rudarjev, ki so izgubili zaslužek. Francija odpušča polagoma vse tuje delavce, ki si niso pridobili francoskega državljanstva. Naši rojaki, kar jih še niso odpustili, živijo v strahu, da pridejo prej ali slej na vrsto. Takoj, ko tujemu delavcu odpovedo službo, določi podjetje rok, v katerem mora odpuščen delavec zapustiti stanovanje in kraj. Odpuščenim delavcem plačajo vožnjo in po številu družinskih članov dajo tudi nekaj za prehrano. Nobena prošnja ne pomaga, kdor je odpuščen, mora nazaj v staro domovino. Kruta je usoda rudarja Andreja Široka, ki je te dni prispel s svojo družino iz Francije v Zagorje.

Leta 1923. je več rudarjev iz zagorskega rudnika odšlo v Francijo, kjer se jim je obetal lep zaslužek. Dela je bilo dovolj in tudi zaslužek je bil zadovoljiv. Življenje je bilo skoraj brezskrbno, trajne zaposlitve na so se naši rojaki tudi nadejali zaradi prijateljskih vezi med Jugoslavijo in Francijo. Pred dve letoma ob razmahu gospodarske krize pa so bile plače reducirane in v nekaterih rudnikih so odpustili tudi nekaj rudarjev. Splošna redukcija vseh tujih rudarjev se je pričela letos. Med zadnjimi odslovljenci in izgnanci je bil tudi Andrej Širok s svojo družino. Pri podjetju Mines de Lens je služboval 12 let in 5 mesecev. Trdno je upal, da ga bo podjetje obdržalo v službi vsaj še 6 mesecev, da bi dobil nekaj pokojnine. V Franciji dobijo namreč vsi rudarji po 55. letu starosti pokojnine. Siromakovo upanje pa se je izjavilo, mož je od dela ves izčrpan in

bolan. Zdravi se v ljubljanski bolnišnici. Njegova družina je dobila skromno stanovanje, za življenje revnih povratnikov pa bodo morale skrbeti razne socialne ustanove.

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

odpremlj-denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kurzu. Vrš vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 56

Iz Castrop-Rauyel (Vestfalija) nam pišejo:

Jugoslovensko katol. društvo sv. Barbare v Habinghorstu je skupno z jugoslovenski mi društvu sv. Barbare v Holthausenu in Sunderwicu priredilo 6. t. m. sv. mašo, večernice in skupno zborovanje v spomin blagopokojnemu Viteškemu kralju Ujedinitelju.

Ker nam razmere ne dopuščajo se blagopokojnemu kralju na njegovem grobu pokloniti v spomin strašne usode, ki ga je pred letom dni doletela kakor tudi ves jugoslovenski narod doma in v tujini, smo se odločili počastiti njegov spomin tukaj v tujini, kjer se nahajamo.

Sv. maša za blagopokojnim kraljem se je brala v farni cerkvi Ickern. Opravil jo je prečastiti gospod dekan Hillebrandt. Dasi ravno je Nemeec, je zelo velik prijatelj in dobrotnik nam Slovincem na tujem.

Večernice je opravil duhovni svetnik prečastiti gospod Tensundern, ki je obenem opravil tudi molitve za blagopokojnim kraljem. Pri večernicah je bil tudi navzoč zastopnik gen. konzula gospoda Pantiča, izseljenski komisar gospod Samec.

Pri sv. maši in pri večernicah sta sodelovala slovenska pevska odseka Habinghorst in Erkenschwick pod vodstvom agilnega pevovodje Alojzija Jezernika. Marsikomu se je pri teh slovenskih Marijinih pesmih utrnila solze iz oči.

Po večernicah se je zbralo v društveni dvorani k skupnemu zborovanju okoli dvesto Slovencev. Navzoči so bili tudi gg. dekan Hillebrandt, duhovnik svetnik Tensundern in izseljenski komisar Samec kot zastopnik gen. konzula v Düsseldorfu.

Gospod Borišek, preds. društva v Habinghorstu, je otvoril zborovanje ter pozdravil vse navzoče, posebno še visoke goste, ki so nas posetili. Nadalje poudarjal pomen te skupne prireditve ter pozval navzoče, da stoje zakličejo blagopokojnemu Viteškemu kralju trikrat »Slava«. Polagal je obenem vsem navzočim na srca, da naj ostanejo zvesti domovini, kraljevskemu domu in mlademu kralju Nj. Vel. Petru II., nakar so zopet zadoneli trikratni klici »Živel naš kralj Peter II.«.

Nato je povzel besedo izseljenski komisar gospod Samec, ki je najprej prečital pismo gen. konzula gospoda Pantiča, v katerem se ta oprošča, da je službeno zadržan in se ni mogel osebno udeležiti tega slavlja. Gospod Samec je nadalje z v srce segajočimi besedami vzpodbujal rojake k slogi in ljubezni med seboj, kakor tudi k ljubezni in zvestobi do domovine, do mladega kralja in do kraljevskega doma. Navzoči so govoru gospoda Sameca z največjo pozornostjo sledili ter še enkrat klicali Viteškemu kralju »Slava«, a mlademu kralju »Živel naš kralj«.

Potem je spregovoril tudi prečastiti gospod dekan Hillebrandt iz Ickerna, ter se zahvalil društvom za njihov vztrajno delovanje obenem pa nam je obljubil pomagati, kolikor bo v njegovih močeh in kadar bo potreba.

Naposled je povzel besedo duhovni svetnik Tensundern. Govoril nam je v slovensščini, ki se je naučil, ter nas v svojem je-

drnatem govoru pozival, da ostanemo še v bodoče to, kar smo bili do sedaj, in da še trdnejše pritegnemo vezi do naše mile domovine, do kralja in kraljevskega doma, obenem pa, da ne pozabimo tudi na Boga.

Nato je pevski zbor zapel nekaj lepih narodnih pesmi, kar je zopet marsikomu izvalilo solze v oči. Pevska odseka sta še mlada in je zares hvale vredno, da sta že tako dobro napredovala. Zelimo jima v bodoče prav obilo uspeha.

Med tem pa je bil tudi prigrizek gotov, ki sta ga gospe Pucljeva in Brglezova tako izvrstno pripravili. Vsem je prav izvrstno teknil, tudi visokim gostom. Po prigrizku se je vršil mali srečolov. Čisti prebitek od vsega skupaj je namenjen pevskega odseku.

Okoli osme ure zvečer so se visoki gostje od naš poslovlili, mi pa smo se še nekaj časa marsikaj med seboj pogovorili ter končno tudi vsak proti svojemu domu odrinili.

Vsem, ki so nas ob tej priliki posetili, kakor tudi onim, ki so sploh do tako lepega uspeha pripomogli, se na tem mestu najtoplejše zahvaljujemo. Tako tudi predsedniku Jugoslov. del. in podp. društva gospodu Peterlinu iz Erkenschwicka, ki je prihitel s številnimi člani svojega društva in s tem prireditvi mnogo pripomogel.

★

IZ GRAVELINESA (Francija) na pišejo: Tukaj se je za obletnico smrti blagopokojnega kralja Aleksandra I. brala slovesna sv. maša, ki so se je mimo naših izseljencev udeležili tudi mnogi odlični Francozi. Člаницa »Jugoprese« ga, Frančiška Plevnik je položila na katafalk krasen šopek cvetic z željo, da bi vsi čuvali kraljevo oporoko. Govornica je obžalovala, da ni mogla z društvom »Jugoprese« iz Pariza na poklonitev na Oplenac zaradi izgube nadvse ljubljene mamice, ki ji jo je iztrgala kruta smrt tako zgodaj. Naše sožalje vneti zagovornici naših visokih smotrov v tujini.

IZ BUER-HASELA (Nemčija) nam pišejo: 13. oktobra je imelo Jugoslov. delavsko društvo v svojem lokalu v gostilni Heihoff žalni svečan spomin za blagopokojnim kraljem Aleksandrom I. Ujediniteljem. Ob obilni udeležbi članstva in prijateljev naše ideje, je otvoril predsednik gosp. Rogina žalni zbor. Z ganljivimi besedami je navzočim razložil truda polna dela za celino naše države, edinstvo našega naroda in za mir evropskih narodov, ki jih je v svojem skromnem in delavnem življenju imel naš narodni mučenik, in ustvaritelj naše zedinjene domovine Jugoslavije. Navzočni so stoječ v dve minuti tišini počastili spomin na našega blagopokojnega vladarja, ki je na tragičen način v najlepši moški dobi postal žrtev zločinske roke. Njegove poslednje besede »Čuvajmo Jugoslavijo« obdržimo v stalnem spominu, in se bomo v našem življenju po njih ravnali. Po končani svečanosti se je gosp. predsednik vsem navzočim toplo zahvalil za udeležbo, s katero so pokazali ljubezen do blagopokojnega, in zvestobo njegovemu nasledniku kralju Petru II. in naši domovini Jugoslaviji.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Juha iz leče. V slanem kropu skuha četrt litra leče. Kuhano ocedi in pretlači skozi sito. V kozi napravi prežganje iz 4 dek masti, 4 dek moka in žlice drobno zrezane čebule. Ko moka s čebulo porumeni, primešaj pretlačeno lečo in zalij z juho (dva litra). To juho lahko pripraviš iz juhana. Po okusu osoli in malo okisaj, nato naj juha vre še 10 minut. Ko je juha gotova in preden jo daš na mizo, primešaj še dve deki sirovega masla. Juho daš s pečenim graham na mizo. **Pečen graham:** V lonec deni tri deke sirovega masla in tri deke vode (vodo moraš stehtati) ki naj zavre. V vrelo zamešaj tri deke moka in mešaj kuhaj tako dolgo, da se testo loči od kahalnice in lonca. Nato odstavi, primešaj eno jajce in toliko časa

mešaj, da se prične testo vleči in se več ne trga. Testo še osoli. Na pekačo brizgaj za grab debele kupčke in jih v pečici hitro speci. Pečeni grahki morajo biti v sredini votli, lahki in ne mastni.

Telečji zrezki z jurčki Telečje meso zreži na zrezke, potolci, osoli, zrezke po eni plati povaljaj v moki in jih na vroči masti hitro opeči. Ko so opečeni, jih zloži na topel krožnik in pokrite postavi na toplo. Na masti pa zarumeni dve žlici moke. Ko se je moka porumenila, zalij z juho ali vodo, da dobiš bolj gostljato omako. V omako položijo že opečene zrezke in tri pesti dušenih jurčkov, ki si jih med tem dušila na malo masti. Vse skupaj malo popopraj, po potrebi še osoli in dodaj še malo drobno zrezanega zelenega peteršilja in žlico kisle smetane. Daš z dušenim rižem na mizo.

Lešnikova krema. 6 dek lešnikov v pečici malo popeci, da rjava kožica popoka in da jo lahko oluščiš: nato lešnike zmelji. Zmelje lešnike dobro zmešaj z eno desetinko litra sladke smetane; 4 liste želatine stopi v malo vode, jo primešaj k lešnikom, primešaj še osem dek sladkorja v prahu in vse skupaj mešaj toliko časa, da se prične gostiti. Ko je krema gosta, primešaj še četrt litra stolčne sladke smetane. Modl pomaži z oljem, ga napolni s kremo, postavi na led ali v mrzlo klet, da se strdi, kar traja na ledu eno uro, v kleti pa dve uri. Strjeno kremo zvrni na krožnik, povrhu nadevaj s sladko stolčeno smetano, katero si posladkala z vaniljevim sladkorjem in pomešala z zrezanimi lešniki.

PRAKTIČNI NASVETI

Prezimovanje zelenjave

Zelje in ohrovt lahko prezimimo kar zunaj na prostem. Uporabne pa so le take glave zelja ali ohrovta, ki so bolj majhne in trde. Na vrtu naredimo do 25 cm globoko jamo, ki pa ne sme biti na takem kraju, kjer je podtalna voda, vanjo naložimo ohrovt ali zelje tako, da obrnemo glave navzdol, stebelja s koreninami pa naj gledajo iz zemlje. Glave moramo tako postaviti, da se druga druge ne dotikajo. Potem zasujemo z zemljo, da se praznine izpolnijo in sicer tako visoko, da so glave pokrite do tri prste na debelo z zemljo.

Tako shranjeno zelje se drži do spomladi in ga z lahkoto sproti jemljemo, ne da bi bilo treba dosti razkopavati zasip.

MESEČNE JAGODE

Mesečne jagode tudi zdaj jeseni še vedno lahko sadimo. Ta vrsta jagod ima majhne, gozdni jagodam podobne sadove in rodi vse poletje. Zdjaj oktobra je priporočljivo saditi oz. razmnožiti te jagode. Razmnožujejo se tako, da stare rastline razdelimo na več sadik z nekoliko korenine in srčnimi listi.

Ta vrsta jagod zelo hitro dela nove sadike, tako da v enem letu pridobimo košate grmičke. Ugodni čas za nov nasad je zgodaj spomladi ali zdaj jeseni. Močnejše sadike nekoliko obrežemo, korenine in tudi liste zredčimo.

Zemlja za jagode mora biti rahla in vsebovati mora dovolj apna. Težka in mastna zemlja ni dobra, ker delajo grmički preveč listja in manj rodé. Te jagode pa je treba vsako leto nanovo presaditi in vedno na drugo gredico, ker zelo izčrpajo zemljo.

PROGRAM RADIO LJUBLJANA

od 27. oktobra do 3. novembra 1935.

Nedelja, 27. oktobra: 7.30: cilji in pota kmetске prosvete (Krošel Josp); 8.00: napoved časa, poročila, objava sporeda; 8.15: vokalni in orgelski koncert; 9.00: matineja romantične glasbe (radijski orkester); 9.45: versko predavanje (dr. Mihael Opeka); 10.00: prenos cerkvene glasbe iz stolnice; 11.00: slovenske vojaške in narodne pesmi (akademski pevski kvintet); 11.40:

o novo odkritih dalmatinskih fosforitih, njih predelave in uporabe kot umetna gnojila (Ing. Vojko Knop); 12.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 12.15: Kar želite, to dobite (plošče po željah); 15.00: za zabavo in za ples (radijski orkester); 16.00: o higijeni kmečke družine (ga. Meglič-Hočevarjeva); 16.15: spominska prošnja Simona Jenka; 18.00: Pesem mladine gre preko mladinskih zborov iz različnih držav in krajev; 19.30: nacionalna ura; 20.00: napoved časa, poročila, objava sporeda; 20.15: pevski koncert mladinskega zbora Jadranski Stražarji iz St. Vitla nad Ljubljano; 20.45: operne fantazije (radijski orkester); 22.00: napoved časa, vremena, poročila, objava sporeda; 22.15: za ples in kratek čas (prenos iz nebotičnika).

Ponedeljek, 28. oktobra: 12.00: odlomki iz zvočnih filmov (plošče); 12.45: vremenska napoved, poročila; 13.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: češki pevski zbori (plošče); 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaji; 18.00: zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna); kulturna kronika: Stiska sodobne mladine (Etbin 18.20: skladbe čeških mojstrov (plošče); 18.40: Bojce); 19.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: koncert slovenske filharmonije; 22.00: napoved časa, vremenska napoved; 22.15: češka lahka glaba (plošče).

Torek, 29. oktobra: 11.00: šolska ura: Naše domače osvobojenje (ga. Mira Engelman); 12.00: slovenska umetna pesem in glasba (plošče); 12.45: vremenska napoved, poročila; 13.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: narodne vokalni in orkestralni obliki; 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaj; 18.00: 29. oktober 1928 — dan našega osvobojenja; 18.20: reproduciran koncert narodne glasbe; 18.40: filozofsko predavanje. Laotse Franc Terseglav; 19.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: »Domovina« (Glasbeno literarna prireditev s sodelovanjem zbora »Cankar«, radijskega orkestra, recitatorja (g. Jermana) in plošč); 22.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda; 22.15: kmečki trio (plošče); 22.30: angleške plošče.

Sreda, 30. oktobra: 12.00: z ruskih poljan (plošče); 12.45: vremenska napoved, poročila; 13.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: reproduciran koncert havajskih kitar; 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaji; 18.00: otroška ura: Novo doživetje lutke Storžka; 18.20: Manca in otroci (gdč. Manica Komanova); 18.40: pogovor s poslušalci; 19.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: prenos ljubljanskega opernega gledališča.

Četrtek, 31. oktobra: 12.00: reproduciran koncert baletne glasbe; 12.45: vremenska napoved, poročila; 13.00: napoved časa, objava sporeda obvestila; 13.15: za kratek čas in dobro voljo (radijski orkester); 14.00: vremensko poročilo, borzni tečaji; 18.00: samospeli gdčne Tinke Novakove; 18.40: slovenščina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič); 19.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: predavanje o štednji (dr. Vladimir Murko); 20.20: prenos iz Beograda; 22.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila; 22.15: koncert radijskega orkestra.

Petek, 1. novembra: 7.30: kmetijska posvetovalnica (Ing. Sadar Vinko); 8.00: napoved časa, poročila, objava sporeda; 8.15: vokalni in orgelski koncert; 9.45: versko predavanje (dr. Mihael Opeka); 10.00: prenos cerkvene glasbe iz stolnice; 11.00: ura resne glasbe (radijski orkester); 12.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: napoved časa, poročila, objava sporeda; 20.15: žalne pesmi (poje Slovenski vokalni kvintet); 20.45: mrtvi govorijo! (zvočna igra) Izvajajo člani radijske dramske družine, režija: Ing. Pengov; 21.30: koncert radijskega orkestra; 22.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila.

Sobota, 2. novembra: 12.00: za vsakega nekaj, pa nekaj za vse (pester spored reproducirane glasbe); 12.45: vremenska napoved, poročila; 13.00: napoved časa, objava sporeda, obvestila; 13.15: Za vsakega nekaj, pa nekaj za vse (pester spored reproducirane glasbe); 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji; 18.00: na delopust — veselih lic (Radijski orkester); 18.40: pereča zunanja politična vprašanja (dr. Alojzij Kuhar); 19.00:

napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20.00: po božji njeni (literarno glasbena prireditev in reportaža z grobov naših velikih mož); 22.00: napoved časa, vremenska napoved, poročila.

Čiščenje madežev

JOD.

Madež osnažimo s salmiakovim cvetom ali pa z raztopino žveplenokislega natrona.

KAKAO.

Bombaž. Madež izperemo z mrzlo vodo ali pa namočimo z glicerinom in izplaknemo z mlačno vodo.

Platno. Kakor pri bombažu.

Svila. Madež zdrgnemo z belo flanelno krpo in z močno milnico.

Volna. Kakor pri bombažu.

KATRAN.

Preden pričenemo madež izpirati, katran previdno odpraskamo.

Bombaž. Madež zdrgnemo z mastjo (sirovo maslo ali pa svinjska mast), namilimo z mazljivim milom in izperemo čez nekaj časa izmenoma s terpentinovim oljem in z vročo vodo.

Obleka. Madež zdrgnemo z milnim špiritom ali pa z mastjo in izperemo z bencinom ali ga pa zdrgnemo z rumenjacom in izplaknemo z mlačno vodo.

Perilo (belo). Operemo ga nekolikorat s klorovo raztopino, izplaknemo z antiklorom in pokapamo z limono.

Platno. Operemo ga izmenoma z žolčnim milom, s terpentinovim oljem in z vodo.

Roke. Zdrgnemo jih z mastjo ali pa s pestrojem in umijemo z milom in s plovcem.

Svila. Madež zdrgnemo z rumenjacom in izplaknemo z mlačno vodo.

Sipa. Zdrgnemo jo z mastjo, drugi dan pa umijemo z mrzlo vodo ali pa z milnico.

Volna. Kakor pri bombažu.

KAVA.

Sveže madeže izperemo z mrzlo vodo, starejše pa:

Bombaž. Madež pomočimo z glicerinom in ga potem izperemo z mlačno vodo.

Platno. Kakor pri bombažu, samo da denemo v vodo še nekoliko boraksa.

Svila. Kakor pri bombažu ali pa zdrgnemo madež z belo flanelno krpo in z močno milnico.

Volna. Kakor pri bombažu.

KIS.

Madež zdrgnemo najprej z razredčenim salmiakovim cvetom, nato pa belo blago operemo v Persilu in dobro izplaknemo s čisto vodo.

KISLINE.

Madeži od kislín se dajo odpraviti samo tedaj, če še ni kislina razkrojila blaga in barve, in sicer s salmiakovim cvetom, z raztopino sode ali pa z raztopino dvojnega ogljikovega kislega natrona. Barvasto blago moramo mimo tega še potresti s kloroformom.

KOLOMAZ.

Bombaž. Madež namažemo z mastjo, namilimo z mazljivim milom in izplaknemo izmenoma s terpentinovim oljem in z vročo vodo ali pa namažemo z mešanico rumenjaka in terpentinovnega olja. Ko se posuši, madež odpraskamo in izperemo z vročo vodo.

Platno. Madež zdrgnemo s terpentinovim oljem, denemo nanj pivnik, ga polikamo z vročim likalnikom in izperemo v topli milnici.

Svila. Madež namažemo z mastjo, namilimo in izperemo izmenoma z bencinom in z vodo.

Volna. Kakor pri bombažu.

RDEČE JAGODE.

Madež od rdečih jagod na belem blagu izperemo s Persilom in ga čez nekaj minut dobro izplaknemo z vodo, na barvastem blagu ga pa izperemo z raztopino boraksa, kateri smo primešali nekoliko salmiakovega cveta.

(Dalje prihodnjč)

ZDRAVSTVO

Rastline naše zdravje

Ker smo že ravno pri jetiki in kašlju, se lahko spomnimo še naduhe. Tudi za to nam nudi naš vrt zdravilnih rastlin, namreč črna redkev, katero uporabljajo že od zdravna na vinu namočeno za tolaženje napadov kratkospornosti. Za tisto vrsto naduhe, ki izvira iz poapnenja žil, ali arterioskleroze, imamo med našo zelenjavo prav dobrega pomočnika, namreč česenj. Raziskovanja zadnjih 10 let so odkrila baš v česnju zdravilno rastlino prvega reda in imamo danes že celo kopico raznih okusnih izdelkov česnja, ne le za naduho, temveč prav posebno za krvavo grižo. Ko je 1917. leta silno divjala griža po nekaterih krajih naše zemlje, se je izkazalo, da so baš tisti ljudje bili obvarovani pred to nevarno boleznijo, kateri so včasih, ko je divjala ta nalezljiva bolezen redno uživali česenj. Prav v tistih letih je dožgal neki francoski zdravnik z dolgotrajnimi poskusi, da ni brez pomena splošno zapanje, ki ga stavi ljudstvo v to rastlino. Odkril namreč, da so v česnju snovi, ki razkužijo črevesa. Česenj je silno v časti pri vseh narodih in staro navodilo pravi, da mora nositi v času kužnih boleznih vsakdo v žepu nekaj glav česnja. V dolgih stoletjih, ko ni bilo hudih morij (epidemij) griže in kolebre, so pa ljudje pozabili, zakaj je velevalo to pravilo nositi pri sebi česenj in so sicer trali ta običaj le za prazno vero. Nekdaj so pač bolj poznali učinek česnja, zato so tudi vedeli, da je treba nositi česenj s seboj zato, da ga ima vsak pri roki, da ga lahko uživa, ko ga hoče napasti nalezljiva bolezen. Sicer nima česenj bogve kako blagega učinka, vendar moramo pomisliti, da razširjajo grižavi bolniki še hujši smrad od česnja.

Poleg česnja rase na gredi v našem vrtu navadno čebula, ki je kaj znano zdravilo za zorenje različnih tvorov in bul. Čebulo preležemo na polovico, jo malce ocvremo ter jo navežemo na gnoječe se mesto. Že v nekaj urah prične iztekati gnoj in jeniatio najhujše bolečine. (Dalje prihodnj.)

ZANIMIVOSTI

× **Klub proti poljubovanju.** Na Angleskem je toliko klubov, da ne bi bilo vredno omeniti ustanovitve kakšnega novega. Toda ta, ki se je ustanovil te dni v Londonu, zasluži nekoliko besed iz različnih razlogov. Predvsem za to, ker gre za popolnoma ženski klub, kar je na angleskem zelo redko, drugič pa zato, ker si je zastavil kot nalogo borbo proti poljubovanju. Če se bori proti poljubom, bi človek menil, da so ga osnovala samo stare dame. Resnica pa je ta, da so njegove članice samo mlade ženske. Te pa se ne borijo proti poljubom med zaljubljenici in zakonskimi ljudmi, temveč se sr dijo posebno proti poljubom, s katerimi se pozdravljajo in poslavljajo, med sabo ženske. Ustanoviteljice menijo, da je postala ta navada že prava razvada, ki ni v nobenem skladu z resnostjo in duhom naprednega časa. Seveda pa navajajo kot glavni razlog proti poljubovanju njegovo nehigijeničnost. Javnost je sprejela naznanilo, da se bo novi klub z vso silo boril proti poljubovanju, zelo različno. Večino imajo črnogledneži, ki pravijo, da poljubovanje ne bo odpravila nobena sila s sveta, niti če bo razpolagala s še tako očitnimi dokazi, da je vsa zadeva nezdrava.

× **Iznajdljivi tihotapec valut.** Med iznajdljivimi tihotapeci valut je treba šteti tudi nekatero bolgarske vrtnarje, ki na Slovaškem gojijo zelenjavo in se po končani sezoni vračajo z dohodki svojega dela domov. Tako so oblasti na češkoslovaško-madžarski meji pred nedavnim zalotile nekega takega vrtnarja, ki je hotel iztihotapati češkoslovaške tisočkronske bankovce v zeleni papriki. Te dni na je bil zadržan na meji nek drug vrtnar, ki je poskušal prenesti čez mejo 8000 levov spretno skriti v škatljici med čistilom za čevlje.

SUKNO,

kamgarn, ševjot in melton za moške obleke in zimske suknje nudi letos po zelo znižanih cenah

TRGOVSKI · DOM
Sternecki
TOVARNA · PERILA · IN · OBLEK

CELJE ŠT. 97

POSKUSITE IN PREPRICAJTE SE TUDI VI! Ogromna izbira in zaloga ter najboljše kvaliteta. Pišite še danes po brezplačne vzorce in cenik!

Afrika, dežela najstarejše socialne revolucije

Med razlogi, ki jih sedaj navaja angleški tisk za preprečitev italijansko- abesinske vojne, piše Jan Slavik v »Českem Slovu«: »Čeravno komunisti v desetih letih niso mnogo dosegli, vendar so naučili voditelje črnih narodov, da v razumljivem jeziku izražajo odpor napram kapitalizmu in imperializmu.« Te besede izražajo stvarnost, ki se izgublja oddaljenim očem srednje Evrope, ki nima skrbi s kolonijami. Od svetovne vojne dalje se je znatno dvignila zavest Afričanov od Egipta do Maroka, od Alžira do Britanske Južne Afrike.

Čeravno je Afrika tudi še danes, kar se tiče razvoja socialnega gibanja, na zadnjem mestu med petimi deli sveta, se lahko pohvali, da je preživela najstarejšo socialno revolucijo, prvi socialni prevrat, ki v mnogem pogledu spominja na dogodke v Rusiji po padcu carizma. Ta revolucija je izbruhnila v prvih stoletjih drugega tisočletja pred Kristom. Točnega datuma ni bilo mogoče ugotoviti, vendar imamo od te revolucije še mnogo podrobnosti. Do najmanjših podrobnosti je popisan kaos revolucije na papirju, ki ga hranijo v nizozemskem Leyden. Avtor je neki Ipuver, osebnost, ki je v egiptski književnosti drugače popolnoma neznana. O egiptskem socialnem prevratu nam ta literatura nudi tako sliko, kakršno bi znanec imeli o boljševiški revoluciji, če bi čas uničil vse zgodovinske izvore in če bi ostala ena sama knjiga predstavnika starega reda in protivnika boljševizma.

Ipuver popisuje, kako so se v Egiptu dvignili nižji sloji, »ljudje, ki polivajo vodo na zemljo«, to je delavci, zaposleni pri razvodju nilske vode po poljih. Vlada egiptskega kralja se je omejila na Tivo v gornjem Egiptu, med tem ko je ostala zemlja bila v vrtincu popolne socialne anarhije. Ipuver se pritožuje, da se je reka Nil »prevtorila v kri«. Vse je obšel strah, nihče ni siguren za svoje življenje. Tudi v družini manjka te sigurnosti, brat ograža brata, oče ne veruje sinu, sestra ne zaupa sestri. Inicijatorji prevrata so po Ipuveru propagirali: Pojdimo krást Bogati ljudje so žalostni, berači se radujejo, siromašni so postali bogati, bogati siromašni. Kdor je prosil miloščine včeraj, je danes gospodar. Kdor prej ni imel niti podzemne jazbine, je sedaj hišni gospodar. Nekdanji knezi in plemiči gladujejo. Bivši sužnji so gospodarji, bivši velikaši izvršujejo ukaze prejšnjih sužnjev.

Prevrat imovinskega stanja pa je šel še dalje. Zadel je grobove v zemlji, kjer je neizmerno vlogo igrala vera v posmrtno življenje. Zmagoviti proletarij si je prisvojil grobnice bogatašev, v katerih so morale mumijske biveh gospodarjev napraviti mesto sedanjim. Razbita je bila tajnost duhovniške kaste, ki je postala pristonna tudi »nevrednežem«. Prevrat je vsekakor zadel tudi zgradbe sodnij in drugih uradov. Revolucionarna masa je vdrla v stavbe in si osvojila dokumente. Uradniki so bili deloma pomorjeni, deloma so se razbežali kot ovce brez pastirja. Vse njihove uradne beležke

so bile uničene. Ipuver se pritožuje ne samo zaradi grozne notranje situacije, nad uničenjem gospodarskega življenja, pač pa napada tudi sovražnike iz tujine. Med onimi, ki so tedaj plenili po Egiptu, imenuje tudi »ljudi iz Kuše«. Ta Kuša je v egiptskem imenoslovju bila Etiopija, katere sestavni del je današnja Abesinija.

Papirus Ipuvera je zgodovinski dokument ogromne vrednosti. To je slika prve socialne revolucije, ki se je odigrala skoro pred 4000 leti. To je tudi prvovrstni dokument za razumevanje socialnih prilik; v starem Egiptu. Zalibog ni mogoče doznati, kako je prišlo do socialnega prevrata, niti s kakšnimi sredstvi je bila ta revolucija zadušena. Sovjetski zgodovinar Vikentijev, ki je na temelju Ipuverovega papirusa popisal revolucijo v starem Egiptu, je s polno pravico opozoril na razne sličnosti z rusko revolucijo.

★

Tisočletno lipo podrli vihar. V vasi Scharnstein blizu Linza na Zgornje-Avstrijskem je rastle orjaška lipa, ki so jo cenili, da je najmanj 1000 let stara. Te dni je tam divjal velik vihar, ki je odlomil vrh lipe in ga vrgel na streho sosednega kmeta s tako silo, da je streho podrlo. Lipa je na deblu imela 11 metrov obsega ter je bila 40 m visoka.

Listnica uredništva

A. Č. Terbegovci. Pota so različna: po nekaterih se sme samo hoditi ali nositi tovor, na drugih se lahko tudi vozi z vozički. Če ste že vozili s samokolnico nad 30 let, vam nihče ne more braniti.

Za smeh in kratek čas

Kosa na kamen

Ona: »Noben mož ni tako star, da bi se ne oziral po lepih dekletih.«

On: »In nobena žena ni tako grda, da bi ne mislila, da se moški ozirajo za njo.«

Zakaj pa ne

Gosp.: »Zakaj pa beračite, saj vendar dobivate starostno zavarovanje.«

Berač: »Zakaj bi ne beračil, saj imajo mnogi po dve službi, pa še hočejo kaj zaslužiti po strani.«

DOBROTNIK REVEŽEV

Gospa Minka: »O njem pravijo da je prvi, ki seže v žep, kadar gre za dobrodelnost.«

Gospa Reza: Da, in roko potegne iz žepa šele, ko mine nevarnost.

NEVARNOST

Janez: Hotel bi imeti ženo, ki bi bila pravo nasprotje mene.

Jože: Že vem — lepo, prijazno in inteligentno, kaj ne?

ZRTEV PREPRICANJA

Sodnik: »Zakaj ste bili zaprti?« »Zaradi svojega prepričanja.« »Zares?«

Obtoževac: »Da, bil sem prepričan, da ni policije v bližini.«

Postrežljivost

Gost obesi v kavarni suktnjo in pripne nanj olistek z napisom: Pozor, imam naslezljivo bolezen!

Ko odhaja, opazi, da mu je bila suktnja ukradena. Na obešalniku najde samo svoj listek, na katerem je pripisano: Vašo suktnjo sem odnesel v razkuževalnico.

Golša, nabrekel vrat

je obolenje ščitne žleze, ki se mora pravočasno zdraviti, ker se sicer delovanje tega važnega organa v svoji funkciji kot zaščita proti strupom vse preveč preprečuje, zaradi česar lahko nastopijo neprijetni, a čisto tudi nevarni pojavi. Zdravniška znanost je dognala, da so soli, ki vsebujejo jod, pri raznih oblikah golše izredno učinkovite, številni bolniki so ugotovili z uporabo našega zelo preprostega

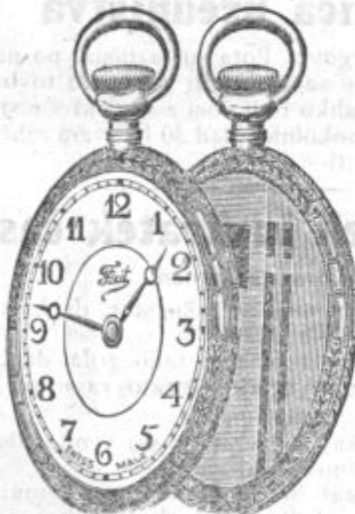
domačega zdravljenja s pitjem oagel, dovoljni, povsem neškodljiv vpliv na bolezen.

Vsakdo, ki je bolan na golši, ima nabrekel vrat, otečene žleze, naj zahteva našo knjižico, ki jo vsakomur

POPOLNOMA BREZPLACNO pošljemo. Zadostuje dopisnica. Poštno zbiralno mesto:

Ernst Pasternack, Berlin S. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. P-91

NOVOST! samo Din 49-50

St. 62.304. Anker-ura
Pravi švicar. stroj
Dobra kvaliteta, lep
kromirano okrov
3 pisemenske garancije
Din 49-50

St. 62.301. ista z
osvetljenimi kazalci
in številnicami.

(Rad um)
Din 49-50

Zahtevajte cenik k
ga vam pošlje na-
čin in poštne
prosto.

H. SUTTNER
LJUBLJANA 6

Lastna protoko-
lirana tovarna
ur v Šviciji

MALI OGLASI

PRVOVRSTNO SADNO DREVJE

jablane in hruške, oddaja po zelo ugodnih cenah drevesnica Stopar v Velenju. ♥

POZOR MIZARJI

Napredni mizar uporablja samo patentirano posteljno tračnico (Bettschiene) «Kako». — Prihrani si delo in čas brez zadolbenja: Dobiva se v trgovinah z železnino: Schneider & Verovšek, Stupica, Breznik, Erjavec, Zalta & Co., vsi v Ljubljani; Rok Arhar v št. Vidu; Omerza v Kranju; D. Rakusch v Celju in Andraschitz, Lotz v Maribor. 193

Našim odjemalcem

Ko pridete v Ljubljano, nas ne boste več našli v dosedanji trgovini v Prešernovi ul. 7.

Preselili smo našo prodajalno

samo nekaj korakov daleč v lastno hišo v Selenburgovi ul. 7

nasproti Glavne pošte

Prizadevali si bomo, da Vas še bolje in še ceneje postrežemo kot do sedaj.

V velikih izložbah si boste lahko ogledali naše čevlje, ker je pred trgovino širok hodnik.

Če stopite v trgovino, Vam radi pokažemo in pomerimo vsake čevlje, ne da bi jih morali vsled tega kupiti.

Vestno in strokovnjaško Vam bomo svetovali, katere obutev najbolje vsreza Vašim potrebam, Vašemu poklicu, Vaši nogi in Vašemu žepu.

Za malo denarja pri nas obujemo vso Vašo družino.

Pri nas dobite dobre in trpežne nogavice.

Če Vas pečejo noge, če imate kurja očesa ali zarastle nohte, Vam izučten strokovnjak brez bolečin to odstrani.

Vse, kar rabite, da si ohranite zdrave noge in da ste dobro in poceni obuti, dobite pri nas.

Strokovnjaki smo, zaupajte nam. Služimo narodu.

Obiščite nas v naši novi prodajalni.

Ljubljana Nasproti Glavne pošte

Anta

ZASTOPNIKE

za okraje Slovenska Bistrica, Slov. Konjice, Šmarje, Rogatec in Kozje sprejema pod ugodnimi pogoji «DRAVA» zavarovalna zadruga Maribor.

HUBERTUS

nepremočljiv 250.— Din, otroški s kapuco 145.— Din, trench-coath, impregniran, samo 420. Din, pumparce od 48.— naprej, dobite pri PRESKERJU, Sv. Petra cesta 14.

POSESTVO

se proda: 15 oralov zemlje, hiša z gospodarskim poslopjem tik železnice, cena 45.000 Din. — Jer-man Jože, Pijavce p. Tržišče. — Dolenjsko.

2 ŠIVALNA STROJA »PFAF«

ženskega z okroglim čolničkom in krojaškega, skoraj nova, po 1800 Din, prodam: Vprašati v Kladezni ulici 26. v Ljubljani.

POSESTVO V SLOVENSkih GORICAH

v bližini Maribora ob državni meji v obsegu 7 oralov se takoj proti gotovini proda. — Naslov iz prijaznosti v gostilni Arh Svečina, pošta Zg. Kungota.

Ista ura bolj tenka tetača na 8 kam. let garancije Din 160.—

Anton Klifman
Maribor, 143

Specijalist za boljše ure.

Zahtevajte brezplačni cenovnik!

Chrom anker ura, slična moderno gravirana Din 36.—

Ista ura boljša Din 60.—

Ista ura tenka Din 95.—

2 do 5 let garancije.

Budilka z enim zvoncem Din 45.—

Ista budilka prima, 5 let garancije Din 60.—

Ista budilka z dvema zvoncema prima, 5 let garancije Din 76.—